

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petit vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravnštvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Koroščeva vlada ne more prinesi dobrega

Hrvatje in prečanski Srbi vidijo v obnovljenju starega režima in na meravanem sklicanju Narodne skupščine izzivanje, ki lahko roditi za državo najhujše posledice

Beograd, 28. julija. Kakor smo že poročali, je bil na opol dansi konferenci šefov koaliranih strank končno vendarle dosežen sporazum in sestavljen definitivna lista obnovljene Vukičevičeve vlade pod Koroščevim pokroviteljstvom.

Dr. Korošec je po tej konferenci odšel na dvor, kjer je predložil kralju v podpis ukaz o imenovanju nove vlade. Odhajajoč z dvora je novinarjem to zamolčal, tako da se je šele popoldne, ko so ministri ob 4. odšli v dvor, da položijo prisočno, izvedelo, da je vladna kriza definitivno rešena.

Po zaprisegi se je nova vlada sestala k kratki seji, na kateri je dr. Korošec pozdravil minstre ter se z njimi dogovoril za prehodnjo sejo ministrskega sveta, ki se bo vršila danes popoldne. Novi ministri so že včeraj popoldne, deloma dopoldne prevzeli svoje posle.

Nova vlada je sestavljena tako-le:

predsedstvo in notranje: dr. Anton Korošec (SLS)
zunanje ministrstvo: dr. Voja Marinković (dem.)
trgovina in industrija: dr. Mehmed Spaho (musl.)
finance: dr. Nikola Subotić (rad.)
promet: Andra Stanić (rad.)
prosveta: Milan Grol (dem.)
pravda: Milorad Vujičić (rad.)
pošte in brzojav: dr. Bogoljub Kujundžić (rad.)
šume in rude: Pera Marković (dem.)
poljedelstvo in vode: dr. Vlada Andrić (rad.)
javna dela: dr. Grga Angjelinović (dem.)
agrarna reforma: Daka Popović (rad.)
narodno zdravje: dr. Čeda Mihajlović (rad.)
socijalna politika: Stepan Barić (hrv. kler.)
vere: Dragiša Cvetković (rad.)
vojska in mornarica: general Stevan Hadžić

Novo izzivanje Hrvatov s sklicanjem okrvavljene Narodne skupščine

Po zatrjevanju iz vrst vladne večine se bo Narodna skupščina sestala v sredo. — Zemljoradniki napovedujejo nadaljevanje obstrukcije. — Česa sta obtožena poslanca Tomo Popović in Jovanović - Lune.

Beograd, 28. julija. Danes dopoldne so novi ministri prevzeli svoje posle, kolikor tega niso storili že včeraj. Velički Vukičević je prišel že zgodaj zjutraj v svoj kabinet, kjer je izročil svojemu nasledniku dr. Korošcu vse posle ter se nato poslovil in odpotoval na daljši odmor.

Dr. Korošec je imel dopoldne daljše konference z nekaterimi ministri, najdelj pa je konferiral s predsednikom Narodne skupščine dr. Peričem, s katerim sta razpravljala o sklicanju Narodne skupščine. Za zvečer ob 6. je sklicana seja ministrskega sveta, ki bo definitivno sklepala o tem.

Kakor se izve iz vladnih krogov, je bilo med dr. Korošcem in dr. Peričem dogovorjeno, da se sklice Narodna skupščina hkratko zasede za dne 1. avgusta. Okrnjena Narodna skupščina bo najprej zavrnila obtožbo proti bivšemu ministru pravde dr. Subotiču, ki jo je vložila KDK, nato pa bo stavljena na dnevnin red zahteva pravosodnega ministra po izročitvi poslancev Puniša Račiča, Toma Popovića in Jovanović-Lune, kojih izročitev umora v Narodni skupščini. Danes je predsedstvo Narodne skupščine sprejelo tozadetni uradni akt. Puniš Račič je obtožen umora, Toma Popović kot intelektualni sokrivec, a Jovanović-Luna kot fizični pomagač, ker je grozil drju. Pernarju, da ga ubije on, če ga ne bo Puniš Račič.

Za zasedanje Narodne skupščine vlada tem večje zanimanje, ker napovedujejo zemljoradniki najostrejšo borbo proti Koroščevemu režimu. Izve se, da bodo zemljoradniki nadaljevali obstrukcijo ter obnovili vse nujne predloge, ki jih je vložila pred 20. junijem KDK in ki so med tem že zastareli. Na prvi seji bo Joca Jovanović podpal v imenu opozicije izjavil, v kateri se bo solidariziral s KDK in naj-

odločenoje obsodil obnovo okrvavljenega režima pod vodstvom dr. Korošca, ki nosi kot bivši notranji minister glavnega odgovornosti za dogodke v Beogradu in Zagrebu.

Tudi radikalni nezadovoljni na povedujejo, da ne bodo podpirali Koroščeve vlade. Pristaši glavnega odbora so pričeli zbirati pri radikalnih poslancih podpise proti Koroščevemu režimu. Verjetno pa je, da bo ostalo le pri običajnem radikalnem gremjenju, ki takoj ponha, ko gre za oblast.

Pač pa so izvzvale v tukajšnjih političnih krogih veliko nervoznost vesti, da bo istega dne, ko bo sklicana Narodna skupščina, sklicana v Zagreb, seja poslanskoga kluba KDK, da definitivno zavzame svoje stališče. Danes zvečer odpotujejo iz Beograda zadnji poslanci KDK s Svetozarjem Pribičevićem na čelu, včeraj pa je bil definitivno likvidiran poslanski klub SDS v Narodni skupščini, česar tajništvo se preseši v Zagreb, posle stranke pa bo do nadaljnega vodilo glavno tajništvo SDS v Beogradu.

Koroščeva bakljada v Mariboru

Maribor, 28. julija. V tukajšnjih klerikalnih krogih je zavladalo snoči silno veselje, da se je Korošco vendarle posrečilo obnoviti krvavi Vukičevičev režim. S so delovanjem oblastnega odbora in klerikalnih občinskih svetnikov je organiziral poslanec Žebot za danes zvečer bakljado na čast dr. Korošca. Pričakuje se, da se pri tem ne bo zgodila nikaka nesreča in da bo Koroščeva vlada še jutri ostala na krmilu.

ŽIKA LAZIĆ ZAPUSTIL BOLNICO

Beograd, 28. jul. Načelnik javne varnosti Žika Lazić, na katerega je bil nedavno izvršen atentat, je danes zapustil bolnico in odšel na daljši dopust. Rana je že skoraj popolnoma zaceljena.

„Poslabšana izdaja Vukičevičevega režima“

Vodja zemljoradnikov v Koroščevi vladi

Beograd, 28. julija. Predsednik zemljoradniškega kluba Joca Jovanović je danes dopoldne podal novinarjem obširno izjavilo, v kateri obžaluje, da ni prišel do sestave avtotratitativne vlade, v kateri bi bili zastopani predvsem tudi Hrvati. **Vlada, ki jo je sestavil dr. Korošec, je le poslabšana izdaja Vukičevičevega režima.** Dr. Korošec je znan kot ogrožen nasprotnik KDK, zlasti pa SDS. On je v navečji meri odgovoren za nedavne krvave dogodke v Beogradu in Zagrebu. Ce tudi je duhovnik, ni storil nihče za pomirjenje duhov. Poleg tega pozna dr. Korošec samo Slovenijo, ne pa celo države. Zato njejova vlada ne more rodit državo nikanke koristi, pač pa največ nesrečo.

V ostalem prorokuje Joca Jovanović Koroščevi vladi le kratko življenje, ker je prepričan, da mora priti do sprememb sedanjega kurza in sistema, ker bi sicer morala država neminovalno propasti.

Krvav spopad med makedonstvujoščimi

Sofija, 28. julija. Pri Nevrokopu ob reki Meste je prišlo do spopada med pričasnimi Proterovci in Mihajlovi. V boju je bil en mož ubit, več pa ranjenih. Posredovalo je vojaštvo, ki je obe stranki ločilo. Podrobnosti niso znane. Spopad je najbrže v zvezi s tem, da je Mihajlov za preteklo nedeljo sklical pri Petriču kongres makedonske organizacije, na katerega je prišlo samo 20 delegatov. Kljub temu, da je po strankinem statutu potrebno za sklepnost 43 delegatov, je izjavil Mihajlov, da je kongres sklepčen, nakar se je dal skupno s svojima pristaselma. Drangonovom in Kurletovm izvoliti v osrednji odbor. Ker Mihajlovi nasprotniki oporekajo veljavnost te volitve, sta sedaj dva osrednja odbora revolucionarni na makedonske organizacije.

Afera madžarskega vojaškega atašega

Bukarešta, 28. julija. V senatu je stalil danes senator Gradante interpelacijo na zunanjega ministra Titulesca v zadevi madžarskega vojaškega atašega v Bukarešti, ki pri ponu. vladni akreditiran in na čigar bivanje romunska vlada ni pristala. Senator je izjavil, da je po njegovem mnenju sploh prepovedano, da bi Madžarska poslala vojaške atašee. Zunanj minister Titulescu zaenkrat na interpelacijo ni odgovoril in se bo najbrže še v jeseni povrnil načinov.

SLOVASKA EPOPEJA

Praga, 28. jul. Slavni češki slikar Alfonz Mucha je dokončal zadnje slike k veliki slovenski epose. Iz jugoslovenske zgodovine je naslikal kronanje carja Dušana Silnega in obrambo Sigeta.

POŽAR NA BRODU NA SAVI

Brod na Savi, 28. jul. Med nevihto, ki je tu razsajala predvčerajšnje, je strela udarila v skladščico premoga Josipa Kneževiča. Skladščica, ki ni bila zavarovana, je popolnoma pogorela. Škoda je za 100.000 Din.

VOZ ZADEL V VLAK

Sremska Mitrovica, 27. julija n. Na progi ne daleč od Sremske Mitrovice se je pripečila železniška nesreča. Zagrebški brzovlak je ob 10. dopoldne pri selu Matinci zavozil v kmečki voz, s katerim sta se peljala kmeta Marko Črnobjaki in Nikola Begić. Vlak le voz popolnoma razbil in usmrtil tudi oba konja, dočim sta kmeta dobiti ljudstvo pravo sliko o svoji državi, o njeni prestolnici in o ljudeh, ki jo upravljajo. Ga res nihče ne more klicati na odgovor.

TOVARNA KONOPNINE PO-GORELA

Srem. Mitrovica, 28. julija. Po vsem Sremu se žimdalne boli pojavljajo požari. Danes je v neposredni bližini Mitrovice nastal požar na pustari Novotoc. Zgorela je tvorница konopnine, ki je bila ena največjih v Sremu. Lastnik tvornice Bugarski je bil zavarovan pri Slaviji samo za 360.000 Din, dočim znaša škoda pol milijona dinarjev.

SPREMENBE V GRŠKI DIPLOMACIJI

Atene, 28. julija. V političnih krogih zatrjujejo, da je v kratkem pričakovati večji sprememb v grški diplomaciji.

„Kakor da vodi našo državo zli duh“

Posl. Vilder o imenovanju Koroščeve vlade. — Zamujena dragocena prilika. — KDK je vajena borbe in bo organizirala nadomni odporn proti sedanjemu nesrečnemu režimu.

Beograd, 28. julija. Poslanec Večeslav Vilder je naprošen od novinarjev podal na vprašanje, kako sodi o obnovi Vukičevičevega režima, sledenje izjava:

»Izgleda, da vodi našo državo nekakšen zli duh. Politični in merodajni činitelji so kakor brezmočne figure in stopamo po poti, ki ne vodi k dobremu. Ni argumentov, ne besed, ne logike, ki bi mogli vsaj kolikor toliko napraviti to katastrofalno rešitev krize razumljivo. Ce bi se bilo 21. junija zgodilo to, kar je pričakoval ves svet, razen par zainteresiranih poedincev, se ne bi moglo postavljati niti vprašanje, kdo je kriv za žalostno stanje v državi. 21. junija bi bila moralna odstopiti vlada in bi moralni razpustiti Narodno skupščino, to je bil edino možni odgovor na dogodek 20. junija. Ce bi se bilo zgodilo to, bi bilo tudi izključeno, da bi bila ena stran stavila svoje zahteve, ki so se v prirojeni trmoglavosti drugi stranki zdele diktat. Potem bi bilo tudi po-

polnoma izključeno vprašanje, ali bo v tej krizi zmagal Beograd ali Zagreb. Z razpustom Narodne skupščine 21. junija bi bila zmagala država in njeni živilski interesi. Okrvavljen Narodno skupščino je bilo treba zadaviti, da bi lahko bodoča Narodna skupščina vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev živila svobodno življenje.«

»KDK je bolj vajena borbe, nego sladkosti oblasti. Zato nam ne bo težko organizirati tak odporn, ki bo zadnjemu ignorantu dokazal, da tako ne gre dalje in da pomeni režim dr. Korošca pot v prepad. Mi te borbe nismo mordali. Mesec dni smo čakali, da se merodajni činitelji sami od sebe vslili spoznanje, ki bi po nesrečnih dogodki utrlo pot do miru in sporazuma. Rakavico, ki so nam jo sedaj vrgli, sprejmemo. Kaj bo sledilo, we sam Bog! Mi nismo mogli predvidevati takega zaključka krize, kako naj vemo šele to, kako se bodo razvijali dogodki v bodoče?«

Sodba Hrvatov o dr. Koroščevi vladi

Vsi Hrvati soglasno obsojajo novo dr. Koroščevu vladi ter jo označujejo kot izzivanje in žalitev hrvatskih čustev.

»NARODNI VAL«, Glasilo HSS, piše: »Po 24 dneh krize, ki se končuje s prihodom krvavega ministra na oblast, nihče več ne more preprati Hrvatov, da se z njim ne uganja šla v tako tragičnih časih. Zakaj, zato dr. Korošcu možnost, da je po vsem pravil odlikovan, pomeni žalitev Hrvatov in vživljanje v njihovi krv, pomeni delati pravo spako iz vsega, kar je Hrvatom sveto. To pomeni, da se tako hoča premislje. Dobro, Beograd! Po zaslugu ti bo plačano!«

»NOVOSTI« objavlja članek pod naslovom »Dejstva govore«, v katerem naglašajo med drugim:

Po štirinajstdesetnem komediji s tako zavratno neutralno vladu se vracata na krmilo družba, iz katere je izšel morilec hrvatskih poslancev, in sicer večinoma isti ljudje in ljudje enakih kvalitet, brez najmanjega zadržanja. Država je z njimi zadržana. Dobro, Beograd! Po zaslugu ti bo plačano!«

To so dejstva. Ko je Aliagić musliman, komunist, umoril Srba Milorada Draškovića, se oblast ni vrgla samo na morilca, marveč na vso njegovo stranko. Ko pa je Puniš Račić, Srb v Velikosrb., korupcionist, umoril dva hrvatska poslance, tri pa težko ranili, se ni nihče zgodilo. To so dejstva. Dejstvo je tudi to: Ko se je Stepan Radić vrnil iz Moskve in »lomil kraljež, na shodi, napovedoval hrvatsko republiko, ni bilo nič in kmalu nato so se predstavniki sličnega režima naslonili na Radićovo stranko kot najusodeniji temelji kraljestva in državne zajednice SHS. Ko pa je Radić pošteno in skrbno brez vsake zahtrebitve prisrljal kralja in državno zadržalo, toda pri tem zaklical režimom: »Hočemo enakopravnost, hočemo resnično narodno in državno edinstvo, ne pa hegemonije, ne damo se več pljačkati, takrat so začeli streliati na nje in ubijati njegove tovariše. To so dejstva, ki govorijo glasno in jasno, ki kriče tako glasno, da bodo končno prodrla tudi do onih, ki bi jih morali slišati, a jih nečejo slišati. Tako bo, ker drugače biti ne more.«

»JUTARNJI LIST« se bavi z namerami Koroščevega režima izvajati napram KDK »Obznamo« in strelji na ta način njen odporn proti okrvavljenemu režimu. Med drugim naglaša:

Ce bo KDK po teh brižnih izkušnjah zadnjih dneh povečala svoje zahteve in zahtevala federalacijo, konfederacijo ali celo personalno urujo, ne bo proti temu mogel nihče nastopiti Ustava omogoča revizijo in revizijo je dovoljena. Vsaka stranka ima pravico zahtevati revizijo, v katerikoli smerni propagirati jo med narodom ter mu obrazložiti, zakaj ga zahteva. Zato, ker hoče dobiti ljudstvo pravo sliko o svoji državi, o njeni prestolnici in o ljudeh, ki jo upravljajo, ga res nihče ne more klicati na odgovor.

»Obznamo« bi bila res potrebna, toda proti onim, ki so krivi,

Grozna odgovornost dr. Korošca in klerikalcev

Nihče jih pred narodom in pred zgodovino ne bo mogel odvezati krivde na nesrečnih posledicah, ki jih lahko roditi nadaljevanje starega režima.

Vlada je sestavljena. Obnovila se je vlada starega režima, ki je odločno odklanjal v svojih hegemonističnih stremljenjih zahteve prečanskih krajev po enakopravnosti, po enakih pravicalih in dolžnostih. Obnovila se je vlada starega režima, katerega pripadnik je omadezeval Narodno skupščino s krvjo hrvatskih poslavcev ter jih pregnal iz nje z revolverjem. Niti najmanjšega zadoščenja ni dobiti opozicija, ki zapušča na ta način prisiljena beograjska tla.

Imenovanje dr. Korošca, najožjega prijatelja in zaveznika Velje Vukičevića, za ministrskega predsednika in obenem za notranjega ministra, dokazuje, da se hoče v naši notranji politiki obdržati stara smer, ki je dovedela državo v tako nesrečno situacijo, iz katere skoraj ni videti izhoda. — Dr. Korošec je sedaj prevzel popolno odgovornost za nadaljevanje starega režima in nobeno naknadno izmikanje ne more zaviliti odgovornosti z njega in njegove strane.

To je treba ugotoviti, da se dr. Korošec in njegov verni ne bodo cutili zopet žaljene, kadar bodo pozvani na odgovor zaradi posledice režima, ki so se mu zapisali z vso dušo. Gotovo je namreč, da nadaljevanje starega režima ne bo prineslo pomirjenja duhov v naši državi in ne bo zboljšalo naše državne uprave, temveč nas pahnijo v še večje krize in nesreče.

Dr. Korošec je prevzel nase vso odgovornost, ki se prav nič ne bo zmanjšalo, kadar bodo pozvani na odgovor zaradi posledice režima, ki so se mu zapisali z vso dušo. Gotovo je namreč, da nadaljevanje starega režima ne bo prineslo pomirjenja duhov v naši državi in ne bo zboljšalo naše državne uprave, temveč nas pahnijo v še večje krize in nesreče.

Ali je sedaj morda druga četvorna koalicija na vladu, kakor je bila prej? Ali je morda miselnost predstavnikov četverne koalicije kaj izpremenila? Baš njihova borba za dne ministrske portfelje je pokazala, da je prav ista družba, kakor je bila prej, in da jim gre za vse prej kakor za resnične koristi države in prebivalstva.

Ako presodimo okoliščine, ki so ustvarile vladu dr. Korošca, se moramo batiti, da ta vlada ne bo prinesla nicaesar dobrega državi, pa tudi Sloveniji ne. Državi ne bo prinesla koristi, ker ne bo pomirila duhov in se mora nadaljevati boj za ravnopravnost državljanov proti srbijskim hegemonistom, prinesla pa je tudi ne bo Sloveniji, ker bo ostala kljub sedanjemu položaju dr. Korošca osamljena in bo moral prej ali slej plačevati račun za pomirjenje med Srbljanci ter Hrvati in prečanskimi Srbi, do katerega bo gotovo prišlo, ker mora zmagati pravilno stališče Kmetiško - demokratske koalicije.

Morda bo poizkušal zatreti odpor z bajonetom in pendrekom, morda bo njegova vlad proglašila tudi kako »obznanje« nad KDK, kakor nekateri vneti klerikalci že groze, morda bo skušal zatreti vsako svojodno besedo na način, kakor je to že delal kot notranji minister in kakor to praktirajo njegovi strankarski eksponenti v Sloveniji, pomagalo ne bo vse skupaj niti, ker izvira vsaka slika vedno še večji odpor.

Morilski strelci v Narodni skupščini so združili Hrvate in tako kompaktно celoto, kakor še nikdar prej, tako da se danes na Hrvatskem ne more skoro govoriti o kakih drugih strankah izven KDK. In Hrvati niso osamljeni, na njihovi strani so vsi pošteni prečanski Srbi in vsi načrni Slovenci, ki tvorijo z njimi neprebojno falango. Naj uporablja vlad proti KDK še tako ostra sredstva nasilja, dolgo jih ne bo mogla, že zaradi zunanjega sveta ne, ki je postal po-

zoren na delo KDK prav zaradi tega, ker je večina streljala na manjšino. Civilizirani svet danes ve, da so padli strelci v Narodni skupščini zaradi tega, ker so narodni poslanci KDK zahtevali enakost, ravнопravnost in svobodo vseh državljanov.

Glasio dr. Koroščev danes zatrjuje, da bo emerito dr. Koroščevi vlad edinstven občiglar cele države in vsakega njenega sestavnega dela, da jo bo vodila skrajna posmrtnost, princip nepodkupljive poštovnosti in upravi in najstrožje brezpristranske in nadstrankarske zakonitosti in objektivnosti. Iz začetnih izkušenj pa žal vemo, da so te lepe besede samo — besede. Kaj ni Vukičevič govoril isto, ko je prevzel v prejšnji vladni ministrsko predsedstvo? Kaj nismo isto že neštetokrat izjavljali radikalni sami? Dejanja prejšnje vlade četverne koalicije, v kateri je bil eden največjih, dr. Korošec, dokazujejo dovolj, kakšne brezpristranske in nadstrankarske zakonitosti in objektivnosti? Nam je pričakovati. Saj je bil dr. Korošec že član prejšnje vlade, saj je bila SLS sestavni del vladne večine, iz katerih vrst je izšel morilec Puniša Račič. Kdo naj verjame v dr. Koroščevovo objektivnost, ko pa vemo, kako so pod njegovo vladno delalci z ljudmi, poštenimi in strokovno odlično usposobljenimi, samo zato, ker se niso mogli ukleniti klerikalnemu teritoriju.

Ali je sedaj morda druga četvorna koalicija na vladu, kakor je bila prej? Ali je morda miselnost predstavnikov četverne koalicije kaj izpremenila? Baš njihova borba za dne ministrske portfelje je pokazala, da je prav ista družba, kakor je bila prej, in da jim gre za vse prej kakor za resnične koristi države in prebivalstva.

Ako presodimo okoliščine, ki so ustvarile vladu dr. Korošca, se moramo batiti, da ta vlada ne bo prinesla nicaesar dobrega državi, pa tudi Sloveniji ne. Državi ne bo prinesla koristi, ker ne bo pomirila duhov in se mora nadaljevati boj za ravnopravnost državljanov proti srbijskim hegemonistom, prinesla pa je tudi ne bo Sloveniji, ker bo ostala kljub sedanjemu položaju dr. Korošca osamljena in bo moral prej ali slej plačevati račun za pomirjenje med Srbljanci ter Hrvati in prečanskimi Srbi, do katerega bo gotovo prišlo, ker mora zmagati pravilno stališče Kmetiško - demokratske koalicije.

Plačilo, ki ga bo prejela SLS za svojo nesrečno politiko, bo sicer v polni meri zasluženo, obžalovali pa je, da bo moral ta račun plačevati zaradi kratkovidnosti dr. Korošca tudi slovensko ljudstvo. Takrat ne bodo pomagale nobene naročene zaupnice.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Dektiktivijski filma in mladina. — Senzacijonalno zdravilo proti kačjemu piku. — Samomor mlade Zagorce v Zagrebu. — Katastrofalne posledice suše v Liki. — Železniška nesreča pri Novem Vrbasu.

Nedavno je segedinska policija aretirala dva mladeniča, ki sta se potepala po mestu in se na poziv nista mogla legitimirati. Ko so ju zaslišali, sta izjavila, da sta iz Beograda in sta pobegnila od doma, da bi si malo ogledala svet in se morda vrnila domov kot bogataša. Prvi se imenuje Ratimir Milovanović in je komaj 13 let star ter sin že umrljega beograjskega kavarjnara. Drugi je pa 12letni Slobodan Pavlović, sin trgovca. Oba sta bila goreča obiskovalca kinogledališč in sta najraje gledala deektiktivijske in kriminalne filme. Pod vplivom teh filmov sta se odločila, da odidejo v Ameriko in se vrneti v milijoni zopet v domovino. Ker sta za potovanje potrebovala denarja, sta okradla svoje starše. Tako sta si pridobila 880 Din in se odpovedala na pot. Že v začetku potovanja sta doživelila dogovrščino, ki sliči prizoru iz dektiktivskega filma. Ker nista imela dovolj denarja, sta hotela odpotovati brez železniških kart. Vstopila sta v subotički brzovlak in posrečilo se jima je prevari konduktterja. Ponoči sta pa prekoračila mejo. Orožniška patrulja ju je opazila in streliča na njima, toda mlada pustolovca sta odnesla zdravo kožo na Madžarsko. Romala sta od vasi do vasi, dokler nista dospela v Segedin, kjer so ju aretrirali. Oba mladeniča pustolovca je madžarska policija izročila našim oblastim v Subotic.

Poročali smo že, da živi v Zagrebu niki Mustafa Mujagić, črnički nadsvetnik, ki zdravi od kačjega pika zastrupljen po formuli indijskega fakirja, ki je tahtost tega zdravljenja zaupal nesovremenu pradedu. Nedavno razkrilatega famoznega zdravnika kačjega pika v sarajevskem »Jugoslovenskem listu« je vzbudilo pozornost najširšega občinstva. Posebno so se za Mujagića začeli zanimati prebivalci krajev, kjer je došlo strupenju kač in kjer umre vsako leto več ljudi na kačjem piku. Tako se je zgodilo tudi pred dnevi, ko je zapel telefon v pišarni računskega nadsvetnika Mujagića v Saralevu: Halo, tu Ostrožac, upravitelj pošte Jure Rogulja. Gospod nadsvetnik, čital sem v časopisu o vašem čudežnem zdravljenju kačjega pika. Gad je plič na štirih krajinah mojega lovskera psa, prosim za hitro pomoč. In kdo bo izpil časno vode, je vprašal Mujagić. Telefonsiral sem svojemu prijatelju na pošti, upravitelju dežavke g. Benčić, naj so storiti, je odgo-

je izčrpala in izmučila. Osobljena sem tako, da ne morem več delati. Za preživljenje bi pa moral delati najmanj 12 ur dnevno. Sedaj sem delala doma ves dan in zaslužila dnevno 25 Din. Tem denarjem ne morem živeti in se zdraviti. Kjer sem dosegla delala, so me izbrivali iz okrožnega urada za začevanje in mi rekli, da me obvestijo, kadar bo zopet delo. Ko sem bila v tovarni, sem zaslužila nekaj več. Tudi ne vem, če je moja bolezen sploh ozdravljiva. Stiri mesece sem bila v bolnici in moje stanje se ni zboljšalo. Moralna bi spremenila zrak in se zdraviti v kakem sanatoriju. Prijateljica je tokrat obupana Marico in potem odšla domov. Iste dne pred večer Marice ni bilo, kakor običajno, na vrt, kjer so se hodili stanovniki hiše št. 29 na Novem Potu. Nenadoma so razlegali v včerni tišino krik: Na pomoč! Strašno me boli! Vsi so se vznemirili. Klici na pomoč so prihajali iz straniča. Mirk Levkuš je vrtl vrata in našel Marico že nezavestno. Misliš so, da je bruhala kri kakor že večkrat preje, kar pa je vedno spremeno prikrila. Zadisalo je poocetni kislinski. Dali ji so mleka in počeli rešilno postajo. Marica se je osvestila in neprosten ponavljala: Kaj ne, da bom umrla? Rešite me, je prosila zdravnike v bolnici. Jetična Marica, ki si je že več let želela smrti, je sedaj na pragu smrti zahrepela po življenju, kakor nikdar prepop. Toda že poleure kasneje je izdihnila.

Iz Karloveca poročajo, da bo za Liko imela suša katastrofalne posledice. Dopsnik zagrebških »Novosti« se je te dni razgovarjal s šefom poljoprivrednega odseka oblastnega odbora Girom Kopacem, ki je nekaj tednov prebil v Liki. Kopac je izjavil, da bo suša imela za Liko usodne posledice. Skoraj ves pridelek je uničen. Pšenico, koruzo in krompir je uničila suša ali pa požari, kjer so se vznemirili. Celična koruzna obupana Marico in potem odšla domov. Iste dne pred večer Marice ni bilo, kakor običajno, na vrt, kjer so se hodili stanovniki hiše št. 29 na Novem Potu. Nenadoma so razlegali v včerni tišino krik: Na pomoč! Strašno me boli! Vsi so se vznemirili. Klici na pomoč so prihajali iz straniča. Mirk Levkuš je vrtl vrata in našel Marico že nezavestno. Misliš so, da je bruhala kri kakor že večkrat preje, kar pa je vedno spremeno prikrila. Zadisalo je poocetni kislinski. Dali ji so mleka in počeli rešilno postajo. Marica se je osvestila in neprosten ponavljala: Kaj ne, da bom umrla? Rešite me, je prosila zdravnike v bolnici. Jetična Marica, ki si je že več let želela smrti, je sedaj na pragu smrti zahrepela po življenju, kakor nikdar prepop. Toda že poleure kasneje je izdihnila.

Iz Ljubljane poročajo, da bo za Ljubo imela suša katastrofalne posledice. Dopsnik zagrebških »Novosti« se je te dni razgovarjal s šefom poljoprivrednega odseka oblastnega odbora Girom Kopacem, ki je nekaj tednov prebil v Liki. Kopac je izjavil, da bo suša imela za Liko usodne posledice. Skoraj ves pridelek je uničen. Pšenico, koruzo in krompir je uničila suša ali pa požari, kjer so se vznemirili. Celična koruzna obupana Marico in potem odšla domov. Iste dne pred večer Marice ni bilo, kakor običajno, na vrt, kjer so se hodili stanovniki hiše št. 29 na Novem Potu. Nenadoma so razlegali v včerni tišino krik: Na pomoč! Strašno me boli! Vsi so se vznemirili. Klici na pomoč so prihajali iz straniča. Mirk Levkuš je vrtl vrata in našel Marico že nezavestno. Misliš so, da je bruhala kri kakor že večkrat preje, kar pa je vedno spremeno prikrila. Zadisalo je poocetni kislinski. Dali ji so mleka in počeli rešilno postajo. Marica se je osvestila in neprosten ponavljala: Kaj ne, da bom umrla? Rešite me, je prosila zdravnike v bolnici. Jetična Marica, ki si je že več let želela smrti, je sedaj na pragu smrti zahrepela po življenju, kakor nikdar prepop. Toda že poleure kasneje je izdihnila.

Iz Karloveca poročajo, da bo za Liko imela suša katastrofalne posledice. Dopsnik zagrebških »Novosti« se je te dni razgovarjal s šefom poljoprivrednega odseka oblastnega odbora Girom Kopacem, ki je nekaj tednov prebil v Liki. Kopac je izjavil, da bo suša imela za Liko usodne posledice. Skoraj ves pridelek je uničen. Pšenico, koruzo in krompir je uničila suša ali pa požari, kjer so se vznemirili. Celična koruzna obupana Marico in potem odšla domov. Iste dne pred večer Marice ni bilo, kakor običajno, na vrt, kjer so se hodili stanovniki hiše št. 29 na Novem Potu. Nenadoma so razlegali v včerni tišino krik: Na pomoč! Strašno me boli! Vsi so se vznemirili. Klici na pomoč so prihajali iz straniča. Mirk Levkuš je vrtl vrata in našel Marico že nezavestno. Misliš so, da je bruhala kri kakor že večkrat preje, kar pa je vedno spremeno prikrila. Zadisalo je poocetni kislinski. Dali ji so mleka in počeli rešilno postajo. Marica se je osvestila in neprosten ponavljala: Kaj ne, da bom umrla? Rešite me, je prosila zdravnike v bolnici. Jetična Marica, ki si je že več let želela smrti, je sedaj na pragu smrti zahrepela po življenju, kakor nikdar prepop. Toda že poleure kasneje je izdihnila.

Iz Ljubljane poročajo, da bo za Ljubo imela suša katastrofalne posledice. Dopsnik zagrebških »Novosti« se je te dni razgovarjal s šefom poljoprivrednega odseka oblastnega odbora Girom Kopacem, ki je nekaj tednov prebil v Liki. Kopac je izjavil, da bo suša imela za Liko usodne posledice. Skoraj ves pridelek je uničen. Pšenico, koruzo in krompir je uničila suša ali pa požari, kjer so se vznemirili. Celična koruzna obupana Marico in potem odšla domov. Iste dne pred večer Marice ni bilo, kakor običajno, na vrt, kjer so se hodili stanovniki hiše št. 29 na Novem Potu. Nenadoma so razlegali v včerni tišino krik: Na pomoč! Strašno me boli! Vsi so se vznemirili. Klici na pomoč so prihajali iz straniča. Mirk Levkuš je vrtl vrata in našel Marico že nezavestno. Misliš so, da je bruhala kri kakor že večkrat preje, kar pa je vedno spremeno prikrila. Zadisalo je poocetni kislinski. Dali ji so mleka in počeli rešilno postajo. Marica se je osvestila in neprosten ponavljala: Kaj ne, da bom umrla? Rešite me, je prosila zdravnike v bolnici. Jetična Marica, ki si je že več let želela smrti, je sedaj na pragu smrti zahrepela po življenju, kakor nikdar prepop. Toda že poleure kasneje je izdihnila.

Iz Ljubljane poročajo, da bo za Ljubo imela suša katastrofalne posledice. Dopsnik zagrebških »Novosti« se je te dni razgovarjal s šefom poljoprivrednega odseka oblastnega odbora Girom Kopacem, ki je nekaj tednov prebil v Liki. Kopac je izjavil, da bo suša imela za Liko usodne posledice. Skoraj ves pridelek je uničen. Pšenico, koruzo in krompir je uničila suša ali pa požari, kjer so se vznemirili. Celična koruzna obupana Marico in potem odšla domov. Iste dne pred večer Marice ni bilo, kakor običajno, na vrt, kjer so se hodili stanovniki hiše št. 29 na Novem Potu. Nenadoma so razlegali v včerni tišino krik: Na pomoč! Strašno me boli! Vsi so se vznemirili. Klici na pomoč so prihajali iz straniča. Mirk Levkuš je vrtl vrata in našel Marico že nezavestno. Misliš so, da je bruhala kri kakor že večkrat preje, kar pa je vedno spremeno prikrila. Zadisalo je poocetni kislinski. Dali ji so mleka in počeli rešilno postajo. Marica se je osvestila in neprosten ponavljala: Kaj ne, da bom umrla? Rešite me, je prosila zdravnike v bolnici. Jetična Marica, ki si je že več let želela smrti, je sedaj na pragu smrti zahrepela po življenju, kakor nikdar prepop. Toda že poleure kasneje je izdihnila.

Iz Ljubljane poročajo, da bo za Ljubo imela suša katastrofalne posledice. Dopsnik zagrebških »Novosti« se je te dni razgovarjal s šefom poljoprivrednega odseka oblastnega odbora Girom Kopacem, ki je nekaj tednov prebil v Liki. Kopac je izjavil, da bo suša imela za Liko usodne posledice. Skoraj ves pridelek je uničen. Pšenico, koruzo in krompir je uničila suša ali pa požari, kjer so se vznemirili. Celična koruzna obupana Marico in potem odšla domov. Iste dne pred večer Marice ni bilo, kakor običajno, na vrt, kjer so se hodili stanovniki hiše št. 29 na Novem Potu. Nenadoma so razlegali v včerni tišino krik: Na pomoč! Strašno me boli! Vsi so se vznemirili. Klici na pomoč so prihajali iz straniča. Mirk Levkuš je vrtl vrata in našel Marico že nezavestno. Misliš so, da je bruhala kri kakor že večkrat preje, kar pa je vedno spremeno prikrila. Zadisalo je poocetni kislinski. Dali ji so mleka in počeli rešilno postajo. Marica se je osvestila in neprosten ponavljala: Kaj ne, da bom umrla? Rešite me, je prosila zdravnike v bolnici. Jetična Marica, ki si je že več let želela smrti, je sedaj na pragu smrti zahrepela po življenju, kakor nikdar prepop. Toda že poleure kasneje je izdihnila.

Iz Ljubljane poro

Nevarna vlomilska tolpa razkrinkana

Policija je izsledila tri krepke mesarske pomočnike, ki so snovali več vlomov. — Tolpa je nameravala vlomiti najprej pri goštilničarju Javorniku na Škofljici.

Že delj časa sta posvečala orožništvo in pa ljubljanska policija posebno pažnjo zasledovanju in iskanju vlomilcev, ki so morali biti, kakor so pokazale razne okolnosti, pri številnih vlomih, izvršenih v mestu in v raznih krajih na deželi, organizirani v posebni vlomilski družbi. Vlomi so bili večinoma izvršeni s primitivnim, grobim orodjem, ki je pokazalo policiji sled, da mora iskati storilce med ljudmi, ki zaenkrat še nimajo prave svedovske šole za seboj in so v tem poslu še precej neokretni, ker so delovali bolj s fizično silo in s pomočjo sekir, kladiv, železnih drogov itd. Predvčerajnjim pa je policiji slučajno padla v roke triperesna vlomilska deteljica, ki je imela na svojem programu za najbližjo bodočnost precej težke žrtve, pri katerih bi se vlom na vsak način izplačal, pa magari če bi bilo treba tega ali onega malo pogladiti s sekiro glavi.

Predvčerajnjim dopoldne so prišli v goštilno Lozar in Rožni ulici pri Sv. Jakoba trgu trije močni, plečati mladeniči, stari okrog 24 let, katerim se je na prvi pogled videlo, da ne morejo biti kaj drugoga, kot le mesarski pomočniki. In to so v resnici tudi bili, samo s to razliko, da njihovi pošteni tovarisi vsak dan od zore do mraka pri svojih gospodarjih in na mestni klavniči prav pridno delajo, oni pa so v svoji brezposelnosti bolj hrepenili po lahkom vlomilskem opravilu, kakor pa po poštem delu in zaslužku.

V goštilni so ostali ves dan do noči. Večino dneva so prebili, popolnoma ločeni od ostalih gostov, ob kaki osamljeni mizi v katu goštilne ali pa na vrtu, kjer so ne prestavano skriveno stikali glave in se ne kaj silno važnega, tajnega razgovarjali. Na takarici se je to početje neznanje trojice, ki je vrhu vsega ves dan pila le sempatija kako pokalico, nikakor pa ne alkoholnih pižja, že takoj dopoldne zdelo zelo sumljivo. Toda imela ni nikakega vzroka, da bi jih mogla sumničiti kakega nepoštenega dejavnika, ker so svojo ceho, kar so ju napravili z nekaj jeduča v pokalicami, brez nadaljnega poravnali. Samo to ji ni šlo v glavo, zakaj ves dan neprosten stikajo glave in se tako tih in skrivenostu pomenujejo.

Zvečer je pa eden izmed trojice zapustil lokal in odšel v mesto. Kmalu se je vrnil v družbi nekoga mehanika, ki so ga posadili v svojo sredo in skrivenostu posvetovanje se je nadaljevalo. Kmalu je mechanik odšel, češ, da se vrne takoj, ker mora iti domov po neke potrebne predmete. Ta jinstvena trojica je namreč sklenila, da še tekom iste noči izvrši večji vlom v hiši znane gospodinjicu in mesarju Javorniku na Škofljici, za katerega so vedeli, da ima doma v ročni blagajni veliko vsoto denarja, ki ga je pred dnevi kasiral v Ljubljani od raznih strank, oziroma mesarjev za nakup živine.

Zed prišli so tudi razne drugi izpovedovali, da one noči niso imeli namen vzlomiti na Igu, temveč so tam samo hoteli poizvedovali o primernih žrtvah, ki bi jih tih pozneje posetili. O premoženjskih razmerah posameznih bogatijih posestnikov so bili prav dobro poučeni in so natačno vedeli, v kateri hiši se nahaja blagajna in koliko denarja je približno v njej. One noči, ko so jih prijeli, so hoteli izvršili vlom le pri goštilničarju in mesaru Alojziju Javorniku na Škofljici, za katerega so vedeli, da ima doma v ročni blagajni veliko vsoto denarja, ki ga je pred dnevi kasiral v Ljubljani od raznih strank, oziroma mesarjev za nakup živine.

Zed več dnevi so hoteli napravili izlet na Posavje v Črnuče, kjer so izvohali v neki hiši večjo vsoto denarja. V ta namen so že naročili izvoščka, katerega se pa tem niso poslužili, ker je eden izmed njih majkal. Aretovanci so osumljeni vseh v zadnjem času izvršenih vlomov v mesarske stojnice na ljubljanskem trgu, o katerih smo že poročali. Ne priznajo pa ničesar. Edino priznanje o neki manjši tativni je podal eden izmed trojice, ki je povedal, da je nedavno med kopanjem ukradel v Malem grabnu neki gospodinj iz ročne torbice 12 dinarjev gotovine, več denarja pa itak ni imela pri sebi. Posečali so tudi razne druge kopalne kraje, tako Kolezijo, Gradaščico, Ljubljano, kjer so vodili strogo kontrole nad imjetimi kopalcev. Pajk in Javornik sta izpovedovala, da sta v zadnjem času opazila pri Šusteršiču kar tri srebrne ure, kar pa on zanika. Šusteršič sploh izgleda kot neveren in zakrnjen grešik, ki noče prav ničesar priznati in izpovedati, dočim sta njegova tovarischa nekoliko mehkejša. O nadaljnjem poteku preiskave bomo še poročali.

Ob 50-letnici okupacije Bosne in Hercegovine

Prvi vzroki razpada avstro-ogrške monarhije. — Sodba avstrijskih Slovanov o okupaciji Bosne in Hercegovine

Teden mine 50 let, odkar je avstro-ogrška vojska prekoračila pri Brodu Savo, da okupira Bosno in Hercegovino. Jer je pl. Andrejka, ki se je kot mlad poročnik 17. polka udeležil okupacije Bosne in Hercegovine, piše v svoji znani knjigi »Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini l. 1879«: »Dne 28. mal. srpanja smo zapustili svca bivališča pri kmetih in se napotili v Staro Gradiško, kjer smo se utaborili na istem kraju, kjer je Lavdon l. 1879 zbiral svoja krde, s katerimi je potem oblegal trdnjava Berbir na desnem bregu Save. Na poti in tudi v taboru nas je pral dež, a vendar smo sladko spali pod milim nebom. Drugi dan so se delate priprave za vojni most čez Savo. V ta namen se je prepeljala ob 7. uri zjutraj ena stotinja 22. pešpolka na vojaških čolnih ali ponotnih na desni breg Save, da tam zavaruje pionirje, ki so gradili most. Čez pol ure so sledile na parobridih še tri druge stotinje istega polka; 9. stotinja je desela brez odpora na grad. Turška posadka se ji je po nekaterih pojasnilih udala brez upora. Ob 9. je vihrala cesarska zastava na trdnjavni v Berbiru, katero so poleg brezstreljivega ljudstva tudi topovi iz trdnjave v Stari Gradiški z 21 streli navdušeno in gromovito pozdravili. Tretjemu latljonu 22. pešpolka so sledili na parobridih ostali oddelki tega polka in štab tretje gorske brigade. Ti oddelki so se utaborili na južni strani tega mesta in se zavarovali s prednjimi stražami. Ob 10. uri je stotnik Tomašek začel graditi z vojaškimi čolni most čez široko Savo, ki je bil ob dvanajstih dodelan. Precej nato so korakali čez ta most konjeniki, topničarji tretje gorske brigade in ženjavska stotinja, ob 4. uri popoldne pa 2 gorska brigada, na čelu ji je nadvojvoda Ivan Salvador. Vsi ti oddelki so se utaborili na jugu tega mesta, kjer so počivali prvo noč na turški zemlji. Vsi drugi oddelki VII. pehotne divizije pa so prekorakali Savo še dne 30. malega srpanja in se takoj napotili proti Banjaluki.«

Kako je prislo do okupacije Bosne in Hercegovine? Ker Turčija ni hotela izvesti v svojih pokrajinah obljudenih reform, ji je Rusija napovedala 24. aprila leta 1877 vojno. Rusi so zasedli prelaz Šipko in si osvojili po dolgem junaškem boju Plešovo. S tem jim je bila odprta pot do Carigrada. Že so prikrali ruski polki do Drinopola, skoro pred carigradska vrata, ko se je

odločila Turčija za sklenitev mirovne pogodbe. Po mirovni pogodbi, ki se je sklenila v Sv. Stefanu, naj bi Turčija izgubila izven Albanije in Tesalije skoraj vse dotedanje svoje evropske pokrajine. Ta pogodba je neizmerno pomnila vpliv Rusije na Balkanu in zato se je oglasila proti njej tudi Anglija, stara nasprotnica Rusije, ter zahtevala mednarodno ureditve tega vprašanja. In tako se je sesla 13. maja l. 1877 v Berlinu velika konferenca evropskih diplomatov, ki jo je vodil tedanjki državni kancelar grof Bismarck, ki je meštaril med prizadetimi vladami Avstrije, Rusije in Turčije. V seji 28. maja istega leta je dobila Avstrija po čl. 25. berlinske pogodbe oblastilo, da zasede z oboroženo silo Bosno in Hercegovino ter pomiri in uredi obe pokrajini.

Berlinski sklep je vzbudil tedaj povečini med slovanskih narodov v Avstriji zadovoljstvo, ker so pričakovali, da se bo na ta način ojačil slovenski živelj v avstro-ogrški monarhiji. Češki listi so tedaj povedali, da je Avstrija klub dualizmu in klub svoji ustavi po večini slovanska država, ki ne sme voditi v južnih krajih Slovenom sovražne politike. Ako bi imela ta namen, bi se moral ponesrečiti, ker so stvari same po sebi močnejše kakor človeška volja. Povedali so potrebo, da mora nastopati Avstrija v Bosni in Hercegovini v slovenskem smislu in ne po željah madžarsko-nemških hegemonistov. Poljski »Čas« je tedaj pisal, da mora Avstrija razviti v Bosni in Hercegovini zastavo politične samouprave, neodvisnosti slovanskih narodov in zaščite njihovih narodnih pravic, sicer bo položaj še nevarnejši, kakor je bil. List je povedarjal, da Poljaki ne bodo nikdar podpirali madžariziranje ali germaniziranja Slovenov. List je povedarjal, da bi Poljaki radi videli, aki bi se okupacija Bosne izročila Slovenu. Bili so proti okupaciji, če pa se je že zgodila, so njeni, da bo koristna le tedaj, aki bo pravila Avstrijo do tega, da povzdigne zastavo svobodne samoodboče slovanskih narodov za obrambo njihovih narodnih pravic in verske svobode.

Avstrija ni hodila po poti, ki so ji jo sveltovali avstrijski Sloveni, čeprav je avstrijski cesar ob pričetku okupacije obljudil v svoji proklamaciji prebivalstvu Bosne in Hercegovine enakopravnost in zaščito narodnih pravic. Pogreška, ki jo je s tem za-

odločila Turčija za sklenitev mirovne pogodbe. Po mirovni pogodbi, ki se je sklenila v Sv. Stefanu, naj bi Turčija izgubila izven Albanije in Tesalije skoraj vse dotedanje svoje evropske pokrajine. Ta pogodba je neizmerno pomnila vpliv Rusije na Balkanu in zato se je oglasila proti njej tudi Anglija, stara nasprotnica Rusije, ter zahtevala mednarodno ureditve tega vprašanja. In tako se je sesla 13. maja l. 1877 v Berlinu velika konferenca evropskih diplomatov, ki jo je vodil tedanjki državni kancelar grof Bismarck, ki je meštaril med prizadetimi vladami Avstrije, Rusije in Turčije. V seji 28. maja istega leta je dobila Avstrija po čl. 25. berlinske pogodbe oblastilo, da zasede z oboroženo silo Bosno in Hercegovino ter pomiri in uredi obe pokrajini.

Berlinski sklep je vzbudil tedaj povečini med slovanskih narodov v Avstriji zadovoljstvo, ker so pričakovali, da se bo na ta način ojačil slovenski živelj v avstro-ogrški monarhiji. Češki listi so tedaj povedali, da je Avstrija klub dualizmu in klub svoji ustavi po večini slovanska država, ki ne sme voditi v južnih krajih Slovenom sovražne politike. Ako bi imela ta namen, bi se moral ponesrečiti, ker so stvari same po sebi močnejše kakor človeška volja. Povedali so potrebo, da mora nastopati Avstrija v Bosni in Hercegovini v slovenskem smislu in ne po željah madžarsko-nemških hegemonistov. Poljski »Čas« je tedaj pisal, da mora Avstrija razviti v Bosni in Hercegovini zastavo politične samouprave, neodvisnosti slovanskih narodov in zaščite njihovih narodnih pravic, sicer bo položaj še nevarnejši, kakor je bil. List je povedarjal, da Poljaki ne bodo nikdar podpirali madžariziranje ali germaniziranja Slovenov. List je povedarjal, da bi Poljaki radi videli, aki bi se okupacija Bosne izročila Slovenu. Bili so proti okupaciji, če pa se je že zgodila, so njeni, da bo koristna le tedaj, aki bo pravila Avstrijo do tega, da povzdigne zastavo svobodne samoodboče slovanskih narodov za obrambo njihovih narodnih pravic in verske svobode.

Avstrija ni hodila po poti, ki so ji jo sveltovali avstrijski Sloveni, čeprav je avstrijski cesar ob pričetku okupacije obljudil v svoji proklamaciji prebivalstvu Bosne in Hercegovine enakopravnost in zaščito narodnih pravic. Pogreška, ki jo je s tem za-

Verujte, če se Vam pové

da je vsaka gospodinja napravila najboljo izkušnjo, če je poizkušala, da

ŽENSKA HVALA

preko noči raztopi nesnago. Zjutraj je najbolje, če se za čisto kratko kuhanje perila vzame

Schichtovo Terpentinovo milo

rila, je bila tem večja, ker se je z berlinsko pogodbo čutila prizadeta Srbija, ki je smatrala Bosno in Hercegovino za deželi, ki bi morali po zemljepisnem in narodnem značaju pripasti njej. Berlinska pogodba in postopanje Avstro-Ogrske napram južnim Slovanom, zlasti pa aneksijo Bosne in Hercegovine l. 1908, ki je še bolj razočarala balkanske Srbe, so bile neposredni povod umora l. 1914 v Sarajevu in pozneje svedenje vojne.

O razpoloženju, ki je vladalo l. 1878 v Srbiji z ozirom na avstrijsko okupacijo Bosne in Hercegovine, najbolje priča dopis iz Niša, datiran s 14. junijem, ki ga je objavil tedanjši »Slovenski Narod« pod uredništvom Šopnika Jurčiča dne 7. avgusta in ki pravi: »Minol je srbsko-turški rat, minola rusko-turška vojna, pogazili smo Turčina, uničili smo njegove druhali v Evropi in Aziji, — a kaj je dobila Srbska za to! druge prelivale v glavu kacega magjarskega kralja. Kri naših junakov ni tekla v prid Turku, temuč za osvobojenje kristijanskih Slovanov, in kri ni voda. Tega naj ne pozabijo naši diplomati in državnik, eko hoté Avstrijo ohraniti in okrepčati.«

Izkazalo se je, da je bila Avstrija za vse pametne nasvetne gluhja in slepa, kar se je nad njo tudi brido maševalo v prihodnjih desetletjih, zlasti pa tekom svetovne vojne, ki je privela do njenega razpada. Dogajki po okupaciji Bosne in Hercegovine so se moralno rodiljivo v zemlji rodiljivo, ne zmanjševalec v prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi, zraku in solnču. Posebno navdušen občudovalec in prijatelji našega mesta pa je opazil tudi precej napredka. V fantaziji je videl, kako neki goštilničar (dal mu je kar naslov vletetrča) gradi ali bo gradil cela nadstropja ter se žuri pripravljati velika stanovanja itd. Gospod, tako hitro ne vidi

Dnevne vesti.

Velik koncert na Bledu pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice se vrši 9. avgusta ob 9. zvečer v Zdraviliškem domu v kistorij Deželega doma v Ljubljani. Pripravljalna dela je prevzel poseben damska odbor. Ta koncert bo sigurno najslajnejša družabna prireditev letosnjih blejskih.

Delegacija Prage pri razviju pravprava Sokola na Sušaki. Poročali smo že, da je praska mestna občina sklenila prijetje in pravprava Sokola na Sušaki umetniško izdelan trak, za katerega je votiralna 10.000 Kč. Včeraj je imel občinki svet sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da se udeleži razviju pravprava sušaskoga Sokola oficijelna deputacija praske mestne občine.

Pred desetimi leti. Avstrijski generalni štab je objavil 27. julija 1918 poročilo o neuspehu avstrijske ofenzive na fronti od tiroških gorov. A vroča neuspeha je bila izdaja. Na krajih, kjer je avstrijsko vojno veljstvo pripravljalo napad, so Italijani nadomestno prešli v prototivnico. Italijane so informirali o avstrijskih pripravah češkoslovaških in jugoslovenskih vojaških begunec.

Švicarski narodni praznik. Švicarski konzulat v Zagrebu opozarja, da bo 1. avgusta, na švicarski narodni praznik, konzulat ves dan zaprt in da torej ne bo sprejemal nobenih strank.

Zito za gladajoče prebivalstvo. Odbor za nakup hrane, ki je bil ustavnovljen pri ministrstvu socijalne politike, objavlja počatek o nakupu žita. Koruze je kupil 27.697 tisoč 750 kg, ječmena 150.175 kg, pšenice 289.660 kg v skupni vrednosti 79.267.042.20 Din. Zanimivo in za naše razmere zelo zanimalo je, da je kupil odbor s posredovanjem beograjske borze 1117 vagonov koruze za 31.155.050 Din. 891 vagonov koruze in 14 vagonov pšenice je kupil s posredovanjem novosadske, 220 vagonov koruze pa s posredovanjem somborske borze. Koliko se je pri tem zaradi, odbor seveda ne pozna.

Angleške učiteljice v Jugoslaviji. V torek popoldne se pripeljejo v Zagreb angleške učiteljice, članice narodnega udruženja učiteljic (The National Women Teachers), večinoma iz londonskega okraja. Na potovanje po naši državi jih vodi ga. Fr. Woodhouse, ki je med vojno delovala s Food Commission v naših krajih in dobro pozna našo državo. V Ljubljano se pripeljejo angleške učiteljice v ponedeljek ob 7.24 zvečer, v torek ob 12.15 se pa odpeljejo proti Zagrebu. Iz Zagreba odpotujejo v sredo opoldne v Beograd, kjer ostanejo do 3. avgusta. Pozneje potestijo Kraljevo, Sarajevo, Mostar in Dubrovnik. Iz Dubrovnika odpotujejo 15. avgusta in se ustavijo v Splitu, Trogirju, Šibeniku, Beogradu, Preku in na Sušaku. 19. avgusta se vrnejo v London. Zanimivo je, da je iniciatorka te ekskurzije angleški učiteljice v našo državo lani prepotovala naše kraje in si ogledala zlasti Zagreb, Sarajevo, Mostar, Dubrovnik in druga mesta. Za vsa mesta je bila navdušena, samo Beograd ji ni ujagala. Najboljši vtiči so napravili lani na angleške turistinje razil kraj Slovenia, zlasti Bledu in Bohinjsko jezero. Oblastni odbor zagreške oblasti pripravlja angleškim učiteljicam svečan sprejem. V ta namen se je ustanovil poseben odbor, ki bo Angleži sprejel in jim razkazal zanimivosti Zagreba.

Ekskurzija naših učiteljev po Sloveniji in Avstriji. Po-kongresu učiteljev, ki se bo vršil v Mariboru, prirede udeleženje večje ekskurzije po Sloveniji, da si ogledajo učitelji iz drugih krajev naravne lepote slovenske zemlje. UJU pripravlja tudi večje ekskurzijo učiteljev v Gradec in na Dunaj.

Tuški promet v Zagrebu. Skozi Zagreb potuje največ tujev, ki prihajajo v našo državo. Že promet v velikem hotelu »Esplanade« priča, da je Zagreb važno križeško, skozi kateri potujete tuji v našo letovišča in kopališča. V drugem četrletju tekočega leta se je ustavilo v hotelu »Esplanade« 2337 naših državljanov, 915 Nemcov, 880 Avstrijev, 634 Čehoslovakov, 326 Madžarov, 189 Angležev, 182 Italijanov, 159 Američanov, 136 Francov, 89 Poljakov, 70 Švicarjev, 23 Švedov, 20 Rusov, 13 Dancev, 13 Špancev, 10 Argentinov, 9 Norvežanov itd. Vseh inozemcev je bilo 62%.

Nečuveto postopanje s tuji. Skupina nemških in avstrijskih turistov se bo pritožila pri svojih konzulatih proti Dubrovački plovitvi radi nekorektnega postopanja med vožnjo po Jadranu. Prizadejni turisti so se peljali s parnikom Dubrovačke plovitve ob jadranski obali. Potovali so v III razredu in ko so hoteli obedovali, so jim na parniku odgovorili, da potnik III. razreda ne dobi kosila, ker imajo na parniku hrano samo za potnike I. in II. razreda. Inozemski turisti so moralni ostati ves dan lačni in žemlj. Vročina je bila nezmošna, a potnikom III. razreda, med katerimi so bili tudi nemški in avstrijski turisti, niti vode niso dali. Ni čuda, da so bili inozemci ogroženi nad takim nečuvetnim postopanjem in da so takoj zapustili naše Primorje. Če je ta vest, ki jo priobudejo hrvatski listi, resnična, morajo naše oblasti nemudoma posredovati, da se v bodoče tako postopanje s tuji prepreči.

Opozorilo vpojencem. Glavna državna blagajna finančnega ministra objavlja: Vsi vpojenci, ki prejemajo pokojnino iz državne blagajne bodisi direktno, bodisi preko Poštne branilnice, morajo najdaleje do 15. septembra predložiti predpisano prijavo za draginjske doklade. Prijavo mora podpisati poleg prijavljencu še dvoje prič. Za otroke nad 16 let je treba predložiti krstni list in šolsko spričevalo, ako otroci študirajo. Kdor ne bo pravcočasno vložil prijave, mu bodo doklade ustavljene.

Tovariš iz let vojnih grozot! Na Gorjanskem je fletto, — tam so bistri studenci in pa bele ceste. Po teh belih cestah bomo stopali zopet dne 12. avgusta v beli dvor na Brezje in tedaj zopet žuljava roka

solevenskega ratarja in delavca objame sicer bolj nežno in nič manj v delu izmučeno roko neščana in tržana, s katerim sta skušaj delila vojno usodo v težkih dneh. Tovariš, pride vtiči! Polovična vožnja dovoljena že od 10. do 14. avgusta. Vsakdo se lahko posluži te prilike. Zvezza nikogar ne odsklanja. Pevci, vežbajte že zdaj te pesmi: Ti o Marija, Oj Doberdob, Spomladi vse se veseli, Vigred se povrne in Oj ta soldaški boben. Slavnost se prične ob 10. uru dne 12. avgusta. Cel dan svira priznana »Sloga« in Ljubljane. Tovariš, 12. avgusta na Brezje, da dostojno proslavimo 10letnico miru in sprave. — Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

Sv. Pankracij na Radeljici (Radu) na severni meji je ena najlepših točk na severu Slovenije. Dohod, razgled, zrak in temperatura so tako ugodni, da se človek počuti srečnega na tej višini (900 m). Do sedaj je bilo vse zanemarjeno, le SPD je v novejšem času izvedlo markacijo, ki pa bi se dala še izpolnila. Cerkveno pristojništvo v Pankraciju je prskrbelo sedaj, da se tam stalno dobij vsa približno vse, karov v delikatesni trgovini, posebno če se v naprej za večji obisk. Cedna sobica z dvema posteljama je vedno pripravljena, po potrebi se dobi prenočišče za več oseb na slamicami in v senu istotam. **Najboljša železniška postaja je Brezno (Vuhred) je nekoliko dalje proč.**

Cudno dete čudne matere. Te dni je sprejelo materinsko udruženje v Beogradu dekle, ki ima zelo žalostno preteklost. Njena mati, 19letna Darinka Baković, je hči pljaca in kot taka fizično in duševno zaostala. Sirota tehta komaj 30 kg, noge imata zelo kratke, glavo pa izredno razvito. Ker je bil porod za njen slabotni organizem nevaren, so lo prepeljali po nasvetu okrajnega zdravnika v Beograd v splošno bolnično. Njen porod je bil prava senzacija. Dete je podelovalo po materi vse telesne hibe. Glavo ima zelo debelo, prsa ozka, noge niso razvite. Dete tehta komaj 2400 gramov. Zdravnik je mnenja, da bo tudi dete degenerirano.

Naša podmornice v Splitu. V četrtek dopoldne sta pripluli naši podmornici »Hrabič« in »Nebojša« v Split, kjer ostaneta več dni. Danes izroči место Split podmornici »Hrabič« na svečan način zastavo, drugi podmornici pa izroči место zastavo mesto Šibenik. Danes se vrše v Splitu velike mornariške svečanosti, ki se jih udeležuje ves Split ob oklopu.

Naša podmornice v Splitu. V četrtek dopoldne sta pripluli naši podmornici »Hrabič« in »Nebojša« v Split, kjer ostaneta več dni. Danes izroči место Split podmornici »Hrabič« na svečan način zastavo, drugi podmornici pa izroči место zastavo mesto Šibenik. Danes se vrše v Splitu velike mornariške svečanosti, ki se jih udeležuje ves Split ob oklopu.

Ne puščajte otrok samih. V Novem Slankameni pri Šremski mitrovici je včeraj nastal požar v skladisču trgovca Jože Gnjatiča, ki je povzročil škode za nad 100.000 Din. Kakor se je pozneje ugotovilo, je zanetila požar njegova petletna hčka Branka, ki se je sama igrala v skladisču.

Ravnopravnost pri redukciji. Sarajevski listi objavljajo statistiko redukcij, izvršenih pri tamošnji poštni direkciji. Glasom se statistike je bilo reduciranih 8 milijonov.

Grozen samomor. V Slovenskih Konjicah je izvršil 25letni posetnik Gabrijel Golčar povsem svojversten samomor. Sedel je na nabit topič in ga nato priščal. Učinek je bil strahovit. Eksplozija je Golčarja dobesedno raztrgal.

Nevarna igra. V bližini falkske elektrarne je izplezal mlad pastirček na železni stebri falkskega daljnovidnika. Čim se je dotaknil žice, je padel polmrtev na tla. Roka, s katero se je dotaknil žice, je popolnoma zgorela. Ko so negovi tovariši videli, kaj se je zgodilo, mu niso prihiteli na pomoč, marveč so pogbenili domov. Šele pozneje so naši dečki brez zavesti ter so ga prepeljali v mariborskog bolnico. Malo je upanja, da ostane pri življenu.

Zločin mlade matere. Krvava drama se je odigrala včeraj pred sreškim poglavljem v Cačku. 16letna učenka 3. razreda tamošnje gimnazije je postala nezakonska mati in je privajala za otčeta tamoznega 60letnega trgovca Radoslava Popovića. Ker je na očetovstvo oporekal, sta bila oba pozvana v sreškemu poglavljaju, da se stvar pojasi. Ko je Popović tudi tu izjavil, da mlade matere niti ne pozna, je Katarina Vešović hipoma potegnila izpod plašča naločko in ga dvakrat udarila po glavo. Popovića so morali prepeljati v bolnico, nmlada mati pa je romala v zapor. Dogodek je naravno izvral v Cačku in okolici veliko senzacijo.

Vreme. Vreme se je čez noč, zlasti pa danes zjutraj nenadoma poslabšalo. Barometer je znatno padel in morda se nebo usmilj in nam pošle toliko težje, da se bo ozračje ohladilo in da bo zemlja, ki je še vedno zelo izsušena, vsaj za nekaj časa namočena. Včeraj je bilo po vsej državi še lepo. Vročina se še vedno pritiska in včeraj smo jo čutili tudi v Sloveniji, kjer zadnje dni v primeru z drugimi kraji še ni bila tako nezmošna. V Dubrovniku so imeli včeraj 37, v Splitu 36, v Skoplju 35, v Zagrebu 34, v Ljubljani 33,5, v Mariboru 32, v Beogradu 31, v Sarajevu 30. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 758 mm. Nebo je bilo večinoma oblako, kljub temu je pa že zjutraj pritisnila vročina in nezmošna sopara. Topomer je kazal zjutraj 20 stopinj.

Dvajset koles in eno motorno kolo ter šestero drugih predmetov tvori dobitke kolesarske loterie Jugoslavenske Matice, čije žrehanje se vrši neprkljivo dne 8. septembra t. l. Srečke po Din 10 so naprodaj pri vseh podružnicah Jugoslavenske Matice v Sloveniji in raznih ljubljanskih trifikah. Naročajo se tudi pri Jugoslovenski Matici v Ljubljani, Šelenburgova ul. 7/II.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je edino slovensko obrambno šolsko društvo v Jugoslaviji. Podpirajte C. M. družbo po svojih močeh, ker je podpora zelo potrebna!

Dne 5. avgusta vsi na Tabor kjer bo velika veselica zdržana z ogledovanjem Županove jamec.

Ogromno iznenadenje doživele su ove dane neke domačice, koje su prvi put prale rublje sa Radioton. Ne samo da je rublje ostalo potpuno neoštečeno, nego je mnogo lepše in bolje oprano. Uzrok leži v tem, da Radion ne sadrži klorja a niti drugih škodljivih pridodataka.

Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kupice prirodne grenčice »Franc Josef«. Strokovni zdravnički za motenje prehranjevanja hvalejmo vodo »Franc Josef« ker vzpodbuja delovanje želodca in crevesa. Dobri se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— 26.T

— V pondeljek 30. t. m. vtiči v Št. Jakob ob Savi na žeganje v gostilno k »Pečnikarju«, kjer bo priredila domača godba koncert s plesom. Vstopnine ni. Preskrbljano bo v polni meri za jedajo, pijačo in zabavo.

Zobozdravnik

dr. Kambič

Vidovdanska cesta 2, ne ordinira od 1. avgusta do 3. septembra.

1386

Iz Ljubljane

—lj Občinstvo opozarjam na nosičnjo telovadno akademijo naše sokolske tekmovalne vrste za Olimpiado v Amsterdamu. Akademija se prične ob 20. na telovadničnu Sokola I. na Taboru, v slučaju slabega vremena pa v telovadnici na Taboru. Občinstvo bo imelo priliko videti naše najboljše telovadce, ki bodo nedvomno tudi v Amsterdamu častno zastopali našo državo. Dolžnost nas vseh je, da s številnim posetom vzpodobujemo naše sokolske pravake za težko naloge, ki jih čaka na Olimpijadi. Zato smo prepričani, da pohite nočoj na Tabor vsi prijatelji Sokolstva.

—lj Proslava 30letnice Društva delovodij in industrijskih uradnikov v Ljubljani se preloži zaradi tehničnih ozirov na neodločen čas, redno mesečno zborovanje se vrši 4. avgusta ob 8. zvečer v prostorih Hotel Štrukelj, sprejemajo se tudi novi člani.

580-n

—lj Popravek. Dodatno k tozadovni notici v našem listu z dne 20. tm. nas je naprošil g. Josip P., pekovski mojster na Celovški cesti za objavo slednjega stvarnega popravka: »Ni res, da je Helena K. omenila takoj naslednjega dne, da ji v tej službi ne ujaja, res pa je, da sem jo sam odšlovi radi izzivanja v hiši in radi velike površnosti pri delu. Tudi ni res, da bi se prepiral z njo, še manj pa, da bi jo pretepel in vrgel na cesto, res pa je, da je bila popolnoma mirnim potom odpuščena.«

—lj Dotična oseba, ki se je dne 27. VIII. 1928 vozila s popoldanskim kamniškim vlakom št. 4084 proti Kamniku, in je vzeela s police siv ženski plastični, je bila opazovana in je dobro pozna, se naročila, da se istega včeraj ne na redništvo, listo, sicer se bo policijko postopalo napravil.

—lj Najnovejše bluze: Kristofie - Brezovica 62-T

Danes zvečer ob 8. uri na Taboru vzoren telovadni nastop olimpijske sokolske vrste

Radio in tramvaj v Ljubljani

Največji sovražnik vsakega radioposlužanca je gotovo ljubljanski tramvaj. Najlepši in glavni red radiosprejem, t. j. od mrača pa do 10. ure zvečer neusmiljeno, dan za dnevom kvarja ta naš tramvaj s svojim motenjem. Na stotine ljudi spravlja ob užitki lepe glasbe ali zanimljivega predavanja tako, da je že marsikdo obupal in opustil radio samo radi cestne železnice. Atmosferske motnje so, posebno pozimi malenkostne, takoreč so slučajne tako, da niti primjerjati ne dajo s tramvajskimi.

Marsikdo ne ve, da se temu da pomagati in motnje odstraniti. Po drugih mestih so že zdavnaj poskrbeli, da se te motenje cestne železnice odpravijo. Motnje nastanejo namreč radi Isker, ki preskujejo ob slabem stiku loka elek

--- Moda ---

Večerne toalete za družabne prireditve v večjih kopališčih in letoviščih.

Za deklice

Mlada ženska bitja so zelo muhasta in nečimurna, vendar pa ne bolj, nego odrasle sestre in tetice. V starih časih je hotelo vsako deklece posnetati odrasle in če mama ni dovolila nositi vsega, kar so nosile odrasle, je bila huda zamera. Dokler so odrasle nosile vlečke, žabice niso mogle dočakati srečnega trenutka, ko bodo mogle z vlečko poletati prah. Dokler so odrasle nosile ogromne frizure in steznike, so žabice komaj čakale, da bi mogle posnetati svoje starejše sestre tudi v tem.

Zdaj se deklicam v tem pogledu ni treba beliti glav. Položaj se je namreč izpremenil tako, da hočejo odrasle nositi vse, kar nosijo žabice. Dame se ogrevajo za krila 10letnih deklic in bi najraje nosile tako kratka krila, da bi segala samo do kolen. Bujna prsa niso več moderna in zato bi rade imele vse ženske tako vitko telo, kakor deklice. Skoraj vse ženske nosijo zdaj tudi takse frizure, kakršne so nosile v starih časih samo deklice. Lahko rečemo, da zdaj odraslih žensk sploh ni. So samo do 60-letne deklice.

V takih razmerah je seveda usoda deklic brida. Saj se od svojih mamic sploh ne razlikujejo. V modi se zelo malo razlikujejo celo od svojih babic. V starih časih so vsaj babice nosile temne obleke iz tečjega blaga, zdaj jih pa vidimo v lahkih pestrih oblekah, kakršne je poznala moda starih časov samo pri deklicah. Tudi kroj je pri deklicah, dekletkah in solidnih starin damah skoro enak. Isto velja za klobuke. Mladost se je razširila, razrastla in objegana vse okrog sebe. Starost je premagana vsaj v delavnica šivilj in modistik.

Za deklice ima to žalostne posledice. Nositi morajo večinoma oblekce, ki jih naredi mamicice iz svojih ponosenih oblek. Sicer jih pa sploh ni treba prenarejati. Zadostuje, da jih malo skrajšamo in zožimo, pa nastane iz damske obleke oblekca za 8letno deklico. Mnoge mamicice naredi sebi in hčerkici na las enako obleko, ne da bi se kdo spodikal nad tem, kajti kroj moderne damske obleke odgovarja zdaj do pičice kroju, ki je bil v prej-

Sonia Špalova:

Ljubezen

Anatol Zavituškin se je zaljubil. O tem ni bilo nobenega dvoma.

Svet se mu je zdel čudovito lep, prostran, bogat in radodaren. Na sever, na jug, na vzhod in na zahod — povsod so vodila pot k sreči in slavi. Ni čuda: Anatolu Zavituškinu so zrastla ogromna krila. Ta krila so imela nekončno množino konjskih sil.

Po prej mu je bilo tesno in težko na svetu. Nikogar ni bilo, ki bi pobožal ubogega Zavituškina po licu. A njegovi lasje, skuštrani, a vendar lepi, so se tresli, če se jih je dotaknila nežna ženska roka.

Anatol Zavituškin je še vedno študiral. Da je študiral tedaj baš pravo, ni bilo zanimivo. Zanimivejše je bilo, da je študiral že petnajst let. Najprej je študiral gimnazijo. Toda pravi talenti so se razvili v njem šele po maturi. Naš Zavituškin se je vpisal na filozofsko fakulteto. Filozofija je prava učilnica vsega človeškega duha in njegove nesmrtnе modrosti. V Zavituškinu so klile nove ideje, nova odkritja, pravi zakladi, ki jih je hotel položiti človeštvu v naročje. V svoji bujni fantaziji je že videl, kako se divi svet slavnim delom njegove filozofije. Njegova razmotrovana naj bi segla do najglobljih korenin in najvišjih vrhov. Kaj je, ali kaj bo čez nekaj let v pri-

Vse to je ostuden materializem, si je mislil v pravičnem ogorčenju. Vse to

Zato ni čuda, da vročino tako težko prenašajo. V mnogih uradih in podjetjih delajo moški in ženske skupaj. Zato se mnogi ženirajo odložiti ovratnike in suknjičev. Toda tudi moški so že spoznali, da bo treba poletno garderobo temeljito reformirati. V Ameriki moški v pasjih dneh že davno ne nosijo suknjičev. Srajce so jim to, kar so ženskam bluze. Če ne nosimo suknjičev, se srajca ne zmečka in prav lahko nadomestuje suknjič. Pri nas pa hočejo moški ostati korektni in zato se mučijo v največji vročini s trdimi ovratniki in volnenimi oblekami, da se človeku smilijo. To je konzervativnost, ki se jo bodo moralni moški prej ali slej v lastnem interesu otresti.

Ženske, ki so poklicane lajsati in slajsi svoji okolici življenje, bi morale v hudi vročini skrbeti, da postane življenje v stanovanjih, trgovinah, uradih in delavnicah vsaj deloma znosno. Ženska roka lahko vedno pripomore, da se vročina v stanovanju ali lokalnu vsaj nekoliko ublaži. Odprta okna lahko zastremo z mokrimi zastori, tla je treba večkrat čez dan poškropiti s hladno vodo, tam, kjer imajo parkete, pa lahko postavijo v sobe posode s hladno vodo. Velikega pomena je v hudi vročini tudi hrana in piča. V pasjih dneh je treba črtati z jedilnega lista vse jedi, ki jih je treba dolgo kuhati. Skrbna gospodanja prinese v hudi vročini na mizo samo lahka, po možnosti mrzla jedila. Salata, surove sadje in razna mrzla jedila nam pomagajo prenašati hudo vročino. V Angliji, Indiji in Rusiji pijejo v največji vročini vroč čaj. Tuji kraji topla kopel osveži človeka bolj nego mrzla.

Dama kot nedeljski turist

Poletna večerja

Najenostavnnejša poletna večerja je kruh z maslom, hladno sladko ali kislo mleko, jagurt, tvorog, sir, sadje, zelenjava, jajca in razne salate. Z raznimi kombinacijami se da sestaviti iz teh jedyh jedilni list, ki nam zadostuje za cel mesec. Sicer pa pri teh enostavnih jestvinah ni važno, kako jih sestavimo in v kakšnem vrstnem redu pridejo na mizo. Povsem drugače nam tekne prista večerja iz kruha, masla in sira, izpopolnjena s salato in redkvico in servirana na mizi na vrtu pod drevesom ali na verandah, nego če postavimo kruh z maslom na mizo, pokrito z voščenim platnom. Kruh serviramo vedno narezan in naložen v košarico ali na krožnik. Maslo se da pripraviti na razne načine, tako da nam tekne že, če ga pogledamo.

Za toplo večerjo pridejo v poštvena mesna jedila, pražen krompir s parmezonom in razna zelenjava. Izborni do-

RADION
pere sam!

„Imam časa“

pravi razumna Mica.
„Ne stojim po cele
dni pred prilnikom
in se ne mučim s tež-
kim pranjem perila.
Zame to delo opravlja RADION in

varuje perilo!“

polnilo mrzle in tople poletne večerje je salata vseh vrst, izvzemši kumarčno in gobovo, ki sta pretežki, da bi ju jedli zvečer. Zlasti zelenia salata z majonezno je za poletni čas zelo zdrava jed, Salato lahko pripravimo že opoldne in jo pustimo stati na hladnem do večera, da jo imamo takoj pri rokah.

Dežela stoletnih žensk

Brazilija je lahko ponosna, da je v gotovem pomenu besede raj žensk, kajti nikjer druge nimajo ženske toliko izgledov, da dočakajo visoko starost, kakor v tej veliki južnoameriški republiki. Umrljivost dece je v Braziliji tako velika, kakor nikjer drugje na svetu in v tem pogledu so brazilska mesta na zelo slabem glasu. One, ki prižive prvo leto svojega življenja, pa narava sama zelo bogato nagrad.

Brazilija se lahko ponaša, da je med njenimi prebivalstvom, ki šteje 30 mil. 635.605, celih 6724 stoljetnik. Ti poletki so zanesljivi, ker so vzeti iz zadnjega ljudskega štetja iz l. 1920. V Braziliji odpade na 100.000 prebivalcev 22 stoljetnikov. V tem pogledu je Brazilija na petem mestu sveta. Rekord ima Guatemaša s 143 stoljetniki. Sledita Chile in Kolumbija s 34. Japonska s 24 in

Kuba s 23 na 100.000 prebivalcev. Zanimivo je, da doseže v Braziliji visoko starost mnogo več žensk nego moških. Sto let starih žensk je v Braziliji 4127, moških pa samo 2129. To je najboljši dokaz, da se motijo oni, ki trdijo, da ženske fizično zaostajajo za moškimi.

Ženske sanje.

Mož, ves obupan: — Moji ženi se je sinoči sanjalo o novem klobuku, da-nes sem pa že prej zani račun.

Dva Kranjca,

Dva Kranjca, Jaka in Janez, sta potovala na parniku v Ameriko. Nekega lepega dne se je zgodilo, da je Jaka nenadoma umrl. Po starem mornarskem običaju so truplo zašli v vrečo, toda ko bi morali truplo vreči v morje, so opazili, da na vsej ladji ni najti želzne krogle, s katero bi mrlča obtežili, da bi se potopil. Toda znali so si pomagati. Mrtevečovo nogo so obtežili z veliko kepo premoga.

Janez je prišel na krov po zadnje slovo od ubogega Jake. Ko pa je zagledal na prijateljevih nogah prvezan premog, je zmajal z glavo in vzlknikl:

— Da te bo, ko boš umrl, hudič vzel, to sem vedel. Nisem pa mislil, da boš moral v pekel nesti premog s seboj.

ja se je zakasnil za deset minut. Pamela ga je čakala in skrivala svoj nosek v kožuhovinasti ovratnik, ker je pritiskal hud mraz.

Popoljbil ji je roko.

Nekaj časa sta hodila po parku in se tičala skupaj. Kar je Pamela dejala:

— Zvedela sem danes, da sploh redno ne študirate in da sam bog ve, kdaj boste končali študije. Kako ste me mogli zasnubiti?

— Dušica, saj imam načrte! Sijajne ideje! Srečna bova! Deset otrok bova imela.

Dekle se je ironično zasmajalo.

— Deset otrok? Kaj ste znoreli? Pa vendar ne mislite, da sem krava ali kobila?

Anatolu Zavituškinu je zaprolo sapo.

— Dušica, šalite se. Idealna mati boste. Srečna bova. Otročki so božji blagoslov. Sijajne ideje imam.

— Obdržite si svoj blagoslov, go-spod Zavituškin. Ljubši nego vaše sijajne ideje mi je lep kožuh v prvovrstem avtomobil. Zato se poročim z gospodom Meyerjem. Star je sicer in nima sijajnejših idej, pač pa zna služiti denar. Zbogom!

Obrnila mu je hrbet in odšla.

Anatol Zavituškin se je opotekel:

— In to naj bo ljubezen? Oh! Oh! Oh! To je humbug, podla laž, nizkotna sijeparija, lopovčina, najslabše vrste. To je najmernejši cilj, kar jih more imeti človek pred očmi. To je stodostota sijeparija in nikogar ni na svetu, ki bi jo kaznoval.

ni vredno truda. Vse, kar oznanjajo zdravnik, je gola fantazija in sijeparija. Kajti sicer — sicer bi bil človek že davno neumrioč in vse bolezni bi izginile kakor kapljica rose na jutranjem solncu.

Anatol Zavituškin je popil pet skodelic čaja, pogledal si je grivo in prestopil na prirodobranstveno fakulteto.

Sčasoma je spoznal, da je samo zvezdoslovje vredno njegovega duha in truda.

Nic ni tako sijajnega in tako vrednišnega. Mirijade solnic, stalnic in plavetov, vsa sozvezdja so popadala v prazno glavo Anatola Zavituškinja.

Vesoljstvo!

Večni kolotoč nehanja in sijovanja! Planeti!

O! O! Oj, oj! Toda tudi ta opojnost je začela kmalu pojemati. Zavituškin je začel dvomiti o solnčnem sistemu. Zavituškinu se je naenkrat zazdele, da je Kopernik velik šarlatan.

Sedel je k samovarju.

Kakor bi trenil z očesom je popil osem skodelic čaja.

V glavi se mu je vrtelo.

Pogladel se je po grivo in sklenil prestopiti na tehnično fakulteto. Mikale so ga vodne stavbe. Ker je pa voda zahrben in nevaren element, je dal prednost stavbam na kopnem. Kmalu se je odločil za strojno tehniko.

In v to dobo spada njegovo srečanje z dekletem po imenu Pamela. To dekle je bilo tako sladko, kakor njen

ime in Zavituškin se je zaljubil do ušes. Pamela!

Ne dvomite, da je njen obraz prekrasen, da zveni njen glas liki angelske harfe. Tako je nežna in dražestna, da ji je Zavituškin takoj zaobljubil svoje življenje.

Bil je prepričan, da še nihče na svetu ni ljubil tako, kakor on. Seveda pa tudi nihče ni bil tako ljubljen. Na svetu je samo en Zavituškin in samo ena Pamela. Na zemlji se nič ne ponavlja in vsak poedinec vzame v grob svojo najintimnejšo lepoto originala.

Anatol Zavituškin je dejel, delati, deleti! Biti bogat! Imeti deset otrok! Ustanoviti rodbino, ki bi bila še poznam potomcem v zgled.

Delo! Delo! Zavituškinu je rojilo po glavi vse polno drznih načrtov in trdnih sklepov. Ze je videl v duhu, kako sedi v krogu krasnih otročev in lepo opremljenih sobah, po katerih se izprehaja njegova sladka Pamela, čudo ženstva in materinstva.

In tedaj si je skuhal čaj, izpel ga je deset skodelic, pogledal si je grivo in hitel na sestanek s Pamela.

Poznala sta se že mesec dni in v tem času je bil Zavituškin deležen neštetih poljubov in obljuž večne zvezobe.

Hitel je, kar so ga nesle nofe.

Ni hitel, letel je. Ne smemo namreč pozabiti, da so mu zrastla zelo dolga kralja.

S svojim fantaziranjem in pitjem ča-

Samomor Löwensteinove ljubice

Znamenita francoska plesalka, najlepša Parižanka Jenny Golderova, je imela že od lanske pomladni ljubavno razmerje z Löwensteinom. — Njegova tragicna smrt jo je tako pretresla, da je izvršila samomor.

Kmalu po zagonetni smerti belgijskega magnata Löwensteina se je raznesla med umetniki senzacionalna vest, da je v Parizu izvršila samomor slavnega zvezda pariških in londonskih revij, najlepša Parižanka Jenny Golderova, o kateri je bilo splošno znano, da ni samo najlepša žena Pariza, mar več tudi najduhovitejša ženska sveta. Takojo pa njenem samomoru se je začelo govoriti o vzrokih in v umetniških krogih so ugibali, kaj je pognoval slavno lepotico v smrt. Nekateri so trdili, da je vzrok melanholični, drugi, da je šla v smrt zaradi utrujenosti, živčne prenapetosti ali nesrečne ljubczni. V zvezi s samomorom najlepše Parižanke se je omenjalo tudi ime Harry Pilcer.

Toda to je bila zmota. Harry Pilcer nikoli ni bil intimen prijatelj lepe Jenny Golderove. Pilcer sploh ni bil med onimi moškimi, ki so intimno občevali z lepo plesalko. Morda jo je očaral s svojo plesno umetnostjo in s svojo zunanjostjo, toda na njeno trajno naklonjenost ni mogel računati, ker ni bil dovolj duhovit, da bi se v njegovih družbi zabaval. Golderova je bila zelo pretenčiozna in malokratna moški jo je mogel zadovoljiti. Ni izključeno, da ji je Pilcer za hip imponiral po svojem prejšnjem intimnem razmerju z Gasinko Deslysovo, ki mu je zapustila krasno viho s parkom, katero ji je poslal portugalski Manucl. Toda sicer je bil Pilcer mož srednje vrste, ki Goldrovi ni mogel imponirati. Dovolj je storila ranj s tem, da je nastopala ž njim na raznih družabnih prireditvah in revijah.

Pač pa je imela Golderova intimnega prijatelja v osebi italijansko-francoskega umetnika Spadarre, ki je imel na lepo umetnički velik vpliv in ki jo je znal zadovoljiti tudi duhovno. Od nje ga je imela baje svojo tehniko in rutino. V Londonu je začela Golderova svojo karijero kot skromna plesalka. Tu jo je videl prvič pariški agent Sherek, ki je takoj spoznal, da se bo razvila v znamenito plesalko. Povabil jo je v Pariz, kjer se je njen položaj znašao boljšal in ker se je seznanila s Spadarrom. Njemu se ima zahvaliti, da je postala tako znamenita plesalka in da je kmalu zaslovela po vsem svetu. Zato ni čuda, da se je Golderova začula vanj. Toda tudi ta njena ljubezen je bila samo kratka epizoda. Lepo in talentirana plesalka je čakala nova ljubavna pustolovščina, ki jo je doživelja v lanske spomladni, ko je odpotovala s svojim učiteljem in ljubčkom v Berlin, kjer je mladi finančnik Hirsch financiral veliko pariško revijo «Vive la

femme» in zaslužil pri tem 150.000 mark. Umetniški uspeh je bil seveda ogromen. In v Berlinu se je izpolnila usoda prekrasne plesalke. V levih partnernih ložih je sedel vsak večer mož, ki je kar poziral z očmi Golderovo. Tretji dan je dobila plesalko po svojem velikem kupletu ogromen šopek orhidej, katerim je bila priložena pozlačena vizitka, glaseča se: Baron de Löwenstein, Bruxelles.

Niti Jenny, niti kdo drugi iz ansambla ni slutil, kdo se skriva za baronom Löwensteinom in kaj pomeni za svet že sam njegov podpis. A tudi v celiem Berlinu so vedeli samo nekateri dobro informirani finančniki, da je ogromen nakup nemških delnic umetne svile v zvezi z Löwensteinovim imenom. Potem je baron Löwenstein za nekaj tednov izginil iz lože admiralske palače, a se je nekoga dne zopet pojavit. In zopet je pošiljal lepi plesalki krasne šopeke s pozlačenimi vizitkami. Pošiljal ji je tudi druge dokaze kraljevske radozarnosti in finega okusa. Tako sta se Jenny Golderova in znameniti belgijski finančnik v Berlinu seznanila in zblizila.

Löwenstein kot mož, ki je držal v rokah vse niti evropskega kapitalizma, in Jenny Golderova kot lepa, duhovita in zelo naobražena plesalka sta se dolgo iskala, predno sta se našla. Kmalu se je razvilo med njima intimno prijateljstvo in ko se je Golderova vrnila v Pariz, je Löwenstein večkrat poletel v Bruselj, Londor in Ameriko. Vedno, kadar se je vrnil, je ostal nekaj časa v Parizu, da se sestane s svojo lepo ljubico. Tega seveda ni smel nihče vedeti in Löwenstein je vsak polet v Pariz skrbno prikrival. Tudi njegova ljubica je bila dovolj diskretna, da svoje ljubzni ni obesila na veliki zvon, dasi bi se bila lahko z njo pobahala pred svetom. Samo njena najintimnejša prijateljica je bila o vsem informirana, patudi ona je skrbno čuvala tajnost. Seveda tudi ona ni slutila, kako ogromna finančna moč se skriva za imenom barona Löwensteina.

In ko je bila sreča lepe plesalke na višku, so je Golderova mislila, da ni sile na svetu, ki bi ji mogla vzeti bogatega, radodarnega in vedno korektnega ljubčka, se je naenkrat razširila vest o zagometni Löwensteinovi smerti. Ta vest je zadeval Golderovo kakor strela iz jasnega. Tragična smrt svojega ljubčka ni mogla preživeti in zato mu je sledila v smrt. Francoski listi posvečajo njeni tih, zato pa tem globlji in pretrajljivejši tragediji mnogo spominov.

Nobilova polarna ekspedicija v Narwicku

V Narwicku so sprejeli Italijane zelo hladno. — Dr. Behounek se vrača v Prago. — Amundsena še vedno iščejo.

Iz Oslo poročajo, da je italijanski parnik «Citta di Milano» priplul v sredobodo 7.30 zjutraj v pristanišče v Narwicku, Češkega učenjaka dr. Behounka norveško poročilo ne omenja. Na krovu «Citta di Milano» so baje samo rešeni Italijani. V pričakovanju parnika «Citta di Milano», ki bo moral pripluti v Narwick z več torek, se je zbrala v pristanišču velika množica prebivalstva, ki je potrebitno čakala vso noč. Ko je parnik ob pol 8. zjutraj končno pristal, je bilo v pristanišču razmeroma malo radovednečev. Norveške oblasti pri sprejemu niso bile zastopane. Pač pa je bil navzoč zastopnik italijanskega poslanstva v Stockholmhu in mnogo novinarjev in fotografov iz skandinavskih držav, iz Nemčije, Francije in Anglezije.

Ko so vrgli s parnika vrv na obalo, se baje ni ganila nobena roka, da bi vrv ovila okrog stebra. Posadka italijanskega parnika je morala opraviti to

Frank Gibson:

Strah

Henri je zares izborni izvedel svoj načrt. Njegova žena je, ničesar sluteč, padla v nastavljeni past.

Gena je stala v obednici, kjer se je malo prej poslovila od svojega moža, poljubivši ga, in mogla je jasno slišati, kako so se vrata od hodnika odprila. Namršila je obvri in poslušala korake, ki so se bližali. Poznala je brž, da so to koraki njenega moža. Kaj naj bi pomenilo?

Ali že je vstopil v sobo njen mož in jo veselo pozdravil:

»Zdravo, Gena, vrnil sem se.« Odložil je klobuk in rokavice, potem je primaknil stolico bliže kamnu.

Genino srce je utripalo s tako silo, da bi ji skoro skočilo iz prsi in jedva je mogla izdaviti:

»Kaj se je prepitilo, Henri?«

»Tisti poslovni setanek je odložen,« je odgovoril mirno mož. »Ali se ne veseliš, draga moja?«

»Pa, da... Kako bi se ne veselila... Samo... Samo... Ne vem...«

Potem je umolknila, ker ji ni moglo nič pametnega priti na misel.

»Tudi jaz se veselim, je nadaljeval on z običajnim glasom, kakor da ni opazil nejne vznemirjenosti. »Že davno sem si nameřeč Želel, da bi prebil s teboj brezskrben večer. Tisoč dragih besedi bi ti rad šepetal v ušesa.«

potniškemu vlaku, s katerim se odprelo Italijani danes ali jutri skozi Nemčijo v domovino. Bolnega kapitana Marianija, ki so mu amputirali nogo že na parniku «Citta di Milano», pustete po naročilu italijanske vlade v Narwicku, dokler ne okreva.

Italijansko letalo «Marina I.» je prispealo v sredo z delom švedske ekspedicije, ki se vrača s Spitzbergom v Oslo. Med Švedi je tudi vodja ekspedicije kapitan Tornberg. Švedske letalce je sprejelo prebivalstvo norveške prestolice z nepopisnim navdušenjem. Italijansko letalo se je vrnilo zvečer v Tromsø. O dr. Behounku in njegovem sestri so sredje zvečer ni bilo nobenih točnih poročil, tako da je še najbolj verjetno, da nista potovala z italijansko ekspedicijo. Italijansko poslanstvo v Pragi je mnenja, da se vrne dr. Behounek s svojo sestro v kratkom v Prago.

Amundsena in Alessandrini je skupino še vedno iščejo. Iz Oslo poročajo, da bo križarka «Tordenskjold» te dni preiskala vse Ledeno more z padno od Spitzbergom, potem pa začne preiskovati pokrajine med grenwickskim meridijanom in ledenugorami ob Grenlandiji. Francoska križarka «Strassburg» in francoski parnik «Quentin Roosevelt» bosta križarila severno in južno od teh krajev, tako da bo ta dosegla malo raziskana plast temeljito preiskana, križarka «Tordenskjold» preisce z norveškim parnikom «Michael Sars» tudi pokrajino med Medvedjimi otoki in Spitzbergi. — Amundsena išče tudi ameriška ekspedicija «Miss Bay», ki je zdaj v zalivu Hinlopen.

Iz Stockholma poročajo, da sta se odpeljala dr. Behounek in njegova sestra v četrtek zvečer z Italijani preko Švedske v Kodanji, kamor prispeta danes zvečer. V Kodanju se poslovita od Italijanov in se odpeljeta naravnost v Prago. Ves znanstveni material dr. Behounka je hrabren. Dr. Behounek je brzojavil češkoslovaškemu ministrstvu javnih del, da se je odpeljal v četrtek zvečer z vlagom italijanske ekspedicije iz Narwicka. V Pragi mu pripravljajo svečan sprejem.

Na Moravskem pustošju gošenice

Zadnje dni so se pojavile v nekaterih krajih češko-moravske planote ogromne množice gošenice, ki so pokončale vse poljske pridelke. Gošenice se pomikajo v ogromnih množicah počasi po polju in uničijo vse, kar dosežejo. Najraje žroži sladkorno peso, repo, korenje, lan, mak, krompir, deteljo, pa tudi kuro, fižol in razno sočivje. Največjo škodo so povzročile na lanu, repi in maku, ki ga oglodajo do korenin. Gošenice ležejo čez ceste in prehajajo s polja na polje. Lanu v prizadetih krajih letos sploh ne bodo pridelali, ker so ga gošenice popolnoma uničile. Isto velja za repo in mak. Občutno škodo tripi tudi detelja in otava. Živila ne je nobene krme, po kateri se pasejo gošenice.

Prebivalstvo češko-moravske planote že od 1878. ne pomni takega nivala gošenic. Gošenice metulja muračama so znane kot zelo nevarni škodljivci. Položaj kmetov v prizadetih krajih je tem težji, ker nimajo pri rokah nobenih obrambnih sredstev. Škodo, ki so jo povzročile dobesedje gošenice, cenijo na 3 milijone Kč.

Nov svetovni jezik

Imenuje se «novial» in hoče izpodriniti esperanto in sploh vse umetne jezike. Izumil ga je doktor juris in filozof, danski profesor Otto Jespersen. Mož je izdal o svojem delu knjigo pod naslovom «Nov svetovni jezik», ki je izšla tudi v nemškem prevodu v založništvu Auerbach v Heidelbergu.

Po knjigi sodeč, je profesor Jespersen velik idealist. V uvodu pravi, da je trdno prepričan, da se je edino njeni posrečilo izumiti svetovni jezik, ki se bo razširil po vsem svetu, da bo konec vseh nesporazumov med pojedincimi narodi in da si padejo vsi v naročje. Pri tem je bil pa tako praktičen.

Pritisnil je svojo ženo na prsi in jo poljubil. Potem pa je iznenada izpustil in ji pogledal v oči.

»Ali draga moja, ti si danes strahovito bleda. Da nisi morda bolna?«

Gena se je okrenila od njega in prisnila čelo ob dlani.

»Imaš prav, boli me glava.«

Prvikrat v svojem življenju, ker jo je usoda vedno negovala, je občutila Gena strah. Spreletela jo je zona in zdele se ji je, da ji je že ležezen obroč stisnil celo. Vendar pa je jasno spoznala, da mora za vsako ceno prečrati prihod svojega ljubimca in srečanje, lice v lice, s svojim možem. Kako? Če bi mogla samo za nekoliko minut spraviti moža iz sobe in potem brž telefonirati.

Kazalec na uri se je med tem neušmiljeno premikal. Še dvajset minut in ljubem bo tu. In tedaj... srce ji je ledeno v prsi.

»Da, glava me boli, dragi moj. Nimeni pa nobenega aspirina več. Ali bi hotel stopiti v lekarino in vzeti nekaj prščkov?«

Ali na njen grozo ji je mož odvrnil: »Aspirina bi rada? Izborna. Jaz ga imam še polno škatlico. Samo en pršček vzemti, pa ti bo odleglo.«

In kmalu je držal v roki čašo vode in aspirin.

Jedva je popila Gena to čašo vode, jo je davilo. Samo deset minut

čen, da je vzel iz vsakega jezika nekaj, da bi si pridobil med vsemi narodni priznance. Tudi iz slovenskih jezikov je vzel več izrazov. V celoti je novi svetovni jezik mešanica, ki priča sicer o temeljitem študiju, vendar pa ne more računati na večji uspeh. Najbrž bo zadeva tudi novial ista usoda, kakor esperanto in druge umetne jezike, ki se kljub vsemu prizadevanju ne morejo razširiti.

600-letnica Rotterdam

Nizozemsko mesto Rotterdam je proslavilo v četrtek 600-letnico svojega obstoja. Rotterdam zavzema zdaj v mednarodni trgovini zelo važno mesto, ker je prekobil Amsterdam in uspešno tekmuje glede prometa z belgijskim mestom Antverpen. Rotterdam se je začel hitro razvijati, ko je Holandska l. 1830 zaprla izliv reke Šeldje tako, da so bili parniki prisiljeni ustavljanju se v rotterdamskem pristanišču.

Zdaj gre nad polovico nizozemskega izvora po morju skozi Rotterdam, ki je štel pred svetovno vojno 465 tisoč prebivalcev. Zdaj jih pa ima že 630 tisoč. V Rotterdamu se vrši vsako leto največji nizozemski živinski sejem. Mesto je znano po svojih številnih kanalih in je sploh zelo slikovito. Rotterdam je rojstno mesto najslavnejšega humanista Erazma Rotterdamskega, ki si ga tako radi prisvaja Nemci. Mesto je l. 1563, pogorelo in devet let pozneje so ga španske čete popolnoma oplenile. V mednarodni trgovini igra zelo važno vlogo zlasti glede uvoza kave in kakao. Tudi mnogi izseljeni potujejo v prekmorske države skozi Rotterdam.

Sovjetska špijonaža v Ameriki

Kakor poročajo iz Newyorka, je policija v Quebecu v Kanadi po dolgem iskanju in poizvedovanju odkrila zelo širokopotezno zasnovanico, skrivnostno špijonažno afero. Neki ruski agent, Arsen Melna po imenu, je bil aretriran, ker je baje zgradil v Quebecu tajno brezziščno postajo, ki je stala v službi boljševiške propagande in potrebe instrukcije boljševiški agenti v Severni Ameriki. Pri hišni preiskavi, ki so jo izvedli pri Melnu, so našli okrog 50 funtov dinamita.

Že nekaj časa so kanadske radiostacje motile neznanji znaki neke močne oddajne postaje. Toda klub vsemu naporu niso mogli odkriti točnega kraja te oddajne postaje. Končno so pa detektivi le prisli na pravo sled. V samotnem kraju Sillery Cove so odkrili veliko brezziščno oddajno postajo, ki je bila opremljena z najmodernejsimi aparati in z vsemi radijskimi novostmi zadnjega časa. Policija je takoj prisluhnula v potrebnih instrukcijah in je ugotovila, da se je postajo dnevnov uporabljalo za sprejem raznih instrukcij od nepoznane strani in se je prejete instrukcije oddajalo raznimi boljševiški agentom Štrom Severne Amerike. Razen tega so še ugotovili, da so bili glavnih deli tajanstvene oddajne postaje ukradeni pri Marconijevi radiodružbi.

Dvoboj dveh russkih študentov radi dekleta

V Ljeningradu, v zibelki nove Rusije, se je vršil te dni zanimiv dvoboj med dvema russkima študentoma, ki sta se sprla zaradi dekleta. Ana Lukinova je imela v Viatki zaročenca Kopitova, ki je bil služitelj filozofske fakultete. Ljeningrad je pačdaleč od Viatke in zato ni čuda, da se Anino srce ni moglo dolgo upirati izkušnjavam. Ana je pridno pisala svojemu zaročencu zaljubljena pisma, obenem pa je koketirala s študentom Juferovim, katemu je seveda tudi zamolčala, da je že zaročena. Koketiranje je šlo tako daleč, da je mlada študentka obljubila svojemu kavalirju, da se z njim poroči. Kljub temu je pa še vedno pridno pošljala

Tajinstveni aeroplán z modrim križem

Po Löwensteinovi tragediji so začele krožiti po vseh francoskih in belgijskih obmorskih krajih govorice o nekem tajinstvenem letalu. — Kaj priovedujejo očividiči čudne prikazni.

Odkar je belgijski Krez Löwenstein na tako skrivnosten kot tragičen način padel iz svojega letala v morje, živi obmorsko prebivalstvo vse severne francoske in belgijske obale v neke vrste psihozi. Pojavljajo se nameč vedno nove priče, ki z vso resnostjo zatrjujejo, da so videle pred dnevi pašti iz nekega letala nad morjem moškega, ki je brez sledu izginil v valovih. Drugi zopet priovedujejo, da so na tanko videli, kako je tudi letalo padlo v morje in se ni več pokazalo. Oboji pa se strinjajo v trditvi, da je bilo letalo na spodnjih krilih belo pleskanino da je imelo na belih ploskvah naslikan velik moder križ.

Tekom zadnjih osmih dni je prispevalo v Pariz iz raznih obmorskih mest 14 poročil, ki vsa opisujejo popolnoma slične slučaje. Poročila o džedveni tragediji so poslale popolnoma verodostojne, deloma celo splošno znane visoke osebe. Zato se skoraj ne da govoriti o kakih mistifikacijah, zlasti ne z ozirom na to, da so številni poročevalci, ki so poslali tozadnina poročila in ki so katastrofni tajinstvenega letala z modrim križem opazovali na lastne oči, splošno znani kot zelo resni in zanesljivo možje.

Prvo tako poročilo je prispevalo pred tednom v Pariz iz pristaniškega mesta Saint Malo. Priča takratnega slučaja je bil Paul Guerin, eden najbolj znanih vojaških pilotov, o česar resnicljubnosti ni nikakega dvoma. Guerin opisuje svoj nenavadni doživljaj tako:

«Jaz in moja soproga sva sedela tisti dan okrog 7. ure na terasi hotela ob morju. Naenkrat se je pojavilo na zapadni strani obzorja, v smeri, kjer je z otok Jersey, letalo, in sicer zelo nizko nad morskogladino. Precenil sem, da ne more leteti višje kot komaj kažih 150 do 200 metrov nad morjem. Moje zanimanje je vzbudil predvsem gost oblaka dima, ki se je v dolgem tračku vlekel za letalom. Nenadoma pa se je zgodilo nekaj čudovitega. Iz aeroplana je bruhnil ogromen plamen, ki je za hip objel celo letalo. V naslednjem trenutku se je zavilo letalo v obliku gostega, črnega dima, ki pa se je kmalu razkobil in je v tanki plasti legečnik nad morje. O letalu samem pa ni bilo nikakega sledu več.»

Paul Guerin je mogel podati precej natančen in točen opis letala in je med ostalimi poudaril zanimivo posebnost, da je imelo letalo na obeh krilih moder križ na belli podlagi. Guerin je svoj doživljaj takoj sporočil pristaniškemu poveljstvu, ki je na dotednici kraj nemudoma odposlalo večje število motornih čolnov, ki naj bi ponesečeno letalo poiskali in po možnosti rešili potnike. Toda ko so čolni z vso brzinom prispeli na kraj, kjer je po Guerini izjavil letalo izginilo, niso mogli najti prav ničesar, kar bi pričalo o dozvedni letalski nesreči. Skupšili so najti vsaj kakršnike dele ponesečenca letala, toda tu je bilo zamaš. Po večurnem napolnem raziskovanju morske površine v vsej tamkajšnji okolini se je mornarjem postreči najti nekaj razbitih lesnih in kovinskih predmetov, ki bi mogli izvirati od letalske katastrofe. Pri podrobnjem ogledu najdenih predmetov na suhem so pa ugotovili, da so ti predmeti ležali v vodi najmanj že nekaj tednov. Nikakor pa niso mogli biti v zvezi z letalom, ki ga je videl pilot Guerin.

Dva dni pozneje je bil inženjer Marcel Lernu tudi priča podobne morske tragedije in sicer istotako v Saint Malo. V smeri otoka Jersey je naenkrat videl prihajati znano letalo, ki je puščalo za seboj goste oblake dima. Ko je bil aeroplán le še nekaj sto metrov oddaljen od obale, je inženjer opazil nekega moškega, ki se je vrgel iz letala v morje. Aeroplán se je takoj nato obrnil in odletel nazaj v smeri proti Jerseyu. Inženier Lernu odločno zatrjuje, da je popolnoma natančno videl na belih krilih letala na vsaki strani po en velik moder križ.

Še isti dan pa se je pojavila neka druga priča, državni uradnik L. Pallot, ki je opisal zagonetni dogodek prav tako, kakor inženjer Lernu. Sledič dan so prejeli v Parizu poročilo iz Chertourga, da so tam opazili neznan letalo, ki je blizu obale izginilo v morju. Resnico teh navedb morepo potrditi z zanesljive priče. Eden te trojice je izpovedal, da je na belih krilih razločno videl moder križ. Od tedaj se pričakuje tajinstveno letalo zdaj na tem, zdaj na onem delu obale.

Brez moža še gre, brez biserov pa ne

Biseri imajo ženske med vsemi dragulji najraje. — Biseri so prihujeni že nad 200 let. — Pesniki najraje opevajo ta dragulj, ki je igral važno vlogo že v najstarejših časih.

Od kraljice do zadnje perice ni na svetu žene, ki bi ne hrepela po dveh stvareh. Ena je mož, od katerega pričakuj, da jo bo ljubil, spoštoval in ščitil, druga pa niz biserov, ki bi objemali in krasili njen vrat. Če usoda ženski ne nakloni moža, se zna prilagoditi razmeram in obrne svojo energijo v drugo smer. Toda biseri hoče in mora imeti. In če nima niza pravih biserov, za katere bi jo vsi zavidali, se zadavolji z imitacijo.

V Zedinjenih državah se prodaja več ovratnic iz pravih biserov, nego iz katerihkoli drugih dragocenih kamnov. A po pultih manjših juvelirnih trgovin je razloženih več imitacij biserov, nego katerihkoli drugih draguljev. Noben dragulj nima v sebi toliko privlačnosti za žensko, kakor biser. To ni najnovejši, saj tudi ne ameriški okus, das moramo priznati, da je prodaja biserov v Ameriki zadnja leta neverjetno narastla. Biseri imajo enako rade vse ženske sveta. Noben dragulj ni tako vplival na žensko fantazijo, kakor biser in sicer že

od časa, ko so našli ribiči na obali Indije prvega. In poznavalci žensk pravijo, da bodo biseri mamili ženske, do kler bo živel človeški rod na zemlji. Moderne ženske nosijo biserše še vedno na tako primitiven in tradicionalen način, kakor so jih nosile njihe azijske barbarske sestre pred 2000 leti. Zakaj so ženske tako navdušene za biser? Če bi se dala Evina strast potolažiti samo z nizom pristnih biserov, bi zadostovala za izložbo že sama lepoti čarobnega dragega kamna. Ker se pa morajo mnoge ženske zadovoljiti z imitacijo, moramo iskatki razlage tega pojava v globljenem občutku, nego je simbolizem ali praznovanje. Eva sama bi nedvomno odgovorila, da so biseri najlepši nakit, ker s svojim blemid si jajem zelo dobro pristopajo vsaki barvi politi. S tem pa še ne pojasnimo, zakaj so imitirani biseri enako priljubljeni, kakor pristni. Res je sicer, da so nekateri umetni biseri tako dobro izdelani, da bi jih niti strokovnjaki ne ločili od pristnih. Toda zakaj je povečevanje po umet-

pravičnikov*, niso dobivali samo lepo plačo, nego pogosto tudi premijo, ki se more označiti samo z izrazom »velikanška«. Ko so nekoč ti možje obkrojili in uničili tolpo španskih bančnih roparjev, so »Trije pravičniki« dali vsakomur, ki je bil pri poslu aktivno soudelezen, po tisoč funtov šterlingov.

Bilo je bolj prikrito namigavanje kakov določna trditev, ko je reklo, da je bila denar del plena, ki so si ga prisojili »Trije pravičniki«, in njegove besede so vzbujale vtis, da on v tem razdeljevanju nedovoljenega dobička ne vidi ničesar nepravičnega.

»Z eno besedo, Mis.« je menil filozofsko, »kodr zajema denar na tak način, ga vedno ne more vrniti pravemu lastniku. Ta Diego je leta in leta plenil banke, in banke niso kakor individui — njih denarne izgube ne pomenujo ničesar.«

»Ali to so vendar docela nemoralni mizanori!« je rekla Mirabela, marljivo tragače cvetice.

»Že mogoče, Mis!« je priznal Digby, ki je bil po vsem videzu eden tistih, ki je bil prejel premijo in je bil zato v sodbi nekoliko prizanesljiv. »Toda tisoč funtov je cela kopica denarja.«

Dan je minil brez posebnega dogodka. Iz gloucesterskih listov je zvedela o požaru pri Oberzohnu in je nezgodno prisovala zgolj nesrečnemu naključju. Ni žalovala za hišo. Ogenj je uničil nakazno poglavje nene minutlosti. Slučajno je pogorela tudi slaba olinata slika, ki je bila dr. Oberzohnu dražja od katerikoli Leonardove ali Raffaelove; toda o tem ni vedela ničesar.

Mozje, ki so bili v službi »Treh

nih biserih tako veliko in zakaj ne nosijo ženske ovratnic iz diamantov, smaragdov ali rubinov, pa naj si bodo pristni ali ametri?

Zavedno ali podzavodno igra v tem kultu biserov veliko vlogo fantazija. O nobenem dragulju ne kroži med ljudstvom toliko pripovedek, bajk in legend, kakor o biseru. Nobenemu drugemu dragocenemu kamnu niso posvetili pesniki toliko pesmi in okrog nobenega se ni spletalo toliko dramatičnih zapletljajev. Pesniki in novelisti vidijo v biserih zdaj solze angelov, zdaj zopet solže Najad in Siren. Da se to oboževanje biserov vzdržuje že celo stoletje, nam prizajo moderne žene, ki verujejo, da prisajajo biseri srečo in nesrečo onim, ki jih nosijo. Pri tem se pa iste ženske raje izpostavljajo nevarnosti, da bodo plakale, nego da bi odklonile podarjene biserne. Ženske pravijo, da se lažje prenašajo žalost in bridkost v prisih, ki so okrašena z biseri. Toda ta teorija je koncem končevska absurdna.

Nastanek biserov, kolikor ga sploh poznamo, ni nič kaj poetičen. Biser izvira iz enega najnizjih bitij. Znano je, da nasane biser v školki. Učenjaki trdijo, da pride v školko kak parazit ali zrno peska, ki ga školka nitro ovije v neko sluzasto tvarino. Ko školka pogine, se lupina odpre in v nji najdemo biser. Včasih se pa posreči najti biser tudi v živih školkih. Pesniki opisujejo na dolgo in široko bolečine, ki jih ima školka, preden izloči iz sebe biser. Toda pri ženskah ta simbol ne igra nobene vloge. Ženske imajo tako rade biser zato, ker vidijo v njih nekak simbol ljubezni. Biser je bil posvečen boginji ljubezni Veneri in celo pokolenja so ga spravljala v zvezo z ljubezni in srečnim zakonskim življenjem.

Indijska legenda pripisuje odkritje prvega biseru bogu Krišnu, ki ga je baje prinesel z morskega dna, da okrasi v njim svojo hčerkko na dan poroke. Indijske žene se še zdaj drže tega primera in jim je našiveteši dragi. V mnogih evropskih državah imajo celo srednji sloj navado, dajati biserino oglrico kot počasno darilo. Celo pa kmetih natelimo na ženske, ki si odtrgajo od ust, samo da lahko pristojijo denar za oglrico iz umetnih biserov. V Ameriki je naroden običaj dajati nevestam biserne nakite. V starem Rimu so smatrali za časa Julija Cezara biser za tako simbolično združene z ljubezni, zakonom in misijo žene, ki se v življenju, da je Cezar prepovedal nositi biserne nakite vsem ženam, ki niso imeli otrok in moža in ki še niso dosegli 50 leta, da bi na ta način preprečili rapidno nazadovanje porodov.

Najznamenitejša biser, kar jih požna zgodovina, sta bila hruskam podobna biser, ki ju je nosila v obliki uhana Kleopatra na dan, ko je bil njen gost Antonij. Zgodovinar priovedujejo, da je Kleopatra en biser raztopila v octu in ga izpila. Toda če bi hoteli raztopiti tako velik biser, bi rabili več dni. Kleopatra pa tudi ni bila tako potrežljiva, da bi sedela več dni za mizo in čakala, da nastane v časi biserne pijača.

Je pa še mnogo drugih pripovedek in bajk, ki so poskrbele, da čar in romantična biserov nikoli ne izgine. Dokler bo živila v moških in ženskih srčnih romantičnih, bodo biseri krasili nežne ženske vratove in tvorili bistven del ženske lepot. Oblika biserov se lahko izpreminja, kakor pač zahteva okus, toda biser sam nikoli. Moda oglric, na katerih so biseri nanizani po velikosti, je raznolika nova. V starih časih so nosile ženske oglrice iz biserov enake velikosti. Na najlepših oglicah so vsi biseri enake barve in se svetijo kakor žameti. Biseri se morajo vedno prilagoditi tonu svetlobe, kateri je ženska izpostavljen. Preostala svetloba ne pusti biserov do vlijave. Tudi zelenia barva škoduje biserom. Najlepši so biseri, če jih gledamo ob lepih poletnih polpopoldnevin.

Biseri iščemo samo v plitkih vodah. Školike namreč nikoli ne gredo v globoko morje, marveč se drže blizu obale na skalah in pečinah. Love jih potap-

povedati. Za kuho se briga moja teta.« Zopet so se njegove melanholične oči obrnile k hiši. »Zelo lep kraj!« Privzdignil je klobuk in je odšel.

Digby je bil odšel iz hiše in ko je gledal za tujcem na cesti, ki je opazila Digbyja, ki je pravkar prišel izv ovinika in govoril s tujcem. Očividno sta se poznaли, zakaj dala sta si roko, ko sta se srečala; in čez trenutek je videla, da je Digby pokazal na cesto v smeri proti hiši. Mož je priključil. Kmalu nato je neznanec izginil. Kdo neki je bil? Ali je bil kak novi stražnik, ki so ga jih poslali »Trije pravičniki«, da čuje nad njim? Ko je Digby prišel k njej, ga je vprašala: »Kdo je ta gospod, Mis? Mr. Poiccart?«

»Poiccart?« je odvrnila prijetno presenečena. »Škoda, da tega nisem prej vedela.«

»Njegov prihod mi je docela nepričakovani, je odvrnil stražar. »On je tisti izmed »Treh«, s katerimi sem imel največ posla. Navadno živi na Curzonovi cesti, kjer ga najdete tudi takrat, kadar drugih dveh ni doma.«

Digby ni vedel mnogo povedati o Poiccartu, razen da je zelo mirem gospod in da se podvzeti »Pravičnikov« aktivno ne udeležuje.

»Rada bi le vedela, kako da je prišel na čebulovo?« je zamisljeno vprašala deklica. »To je bilo tako tajanstveno.«

»Da,« je odvrnila presenečena.

»In vrt. In nato nedolžno: »Ali gojite čebulovo?«

»Začuden ga je pogledala. «Mislim, zanesljivo pa vam ne vem

ljači, ki hodijo na lov kakor ribiči s čolni. Zanimivo je pa, da iskalci biserov ne zaslužijo toliko, kakor ribiči, ki love školke. Potapljači izročajo samo neznačen del biserov lastnikom čolnov, večino pa ukradejo sami že pod vodo. Največji trg biserov je v Singapurju in v Straits Settlements, kjer tvorja iskanje biserov nekako industrijo.

Anekdot o angleških pisateljih

Znani angleški pisatelji Jerome Klapka Jerome je telefoniral nekoč zavarovalnici:

— Rad bi zavaroval svojo hišo proti ognju. Ali bi lahko storil to telefonično?

— Seveda, takoj vam pošljemo zastopnika.

— Že prav, toda priti mora takoj, kajti hiša že gori. *

Na banketu je vprašal novinar Bernarda Shawa:

— Komu se imate zahvaliti, da tako dolgo živate?

Shaw je odgovoril brez pomisleka:

— Svoji visoki starosti. *

Znani angleški pisatelji Temple Hurston je srečal na ulici svoega prijatelja, bankirja Smitha.

— Kaj ti je, da si tako otožen in potr? — je vprašal bankir.

— Zobje mebole.

— Takoj ti povem imenitni recept. je dejal Smith. Tudi mene so včeraj boleli zobje, šel sem domov in poljubil ženo, pa so me nehali boleli.

Pisatelj je malo pomisli in dejal:

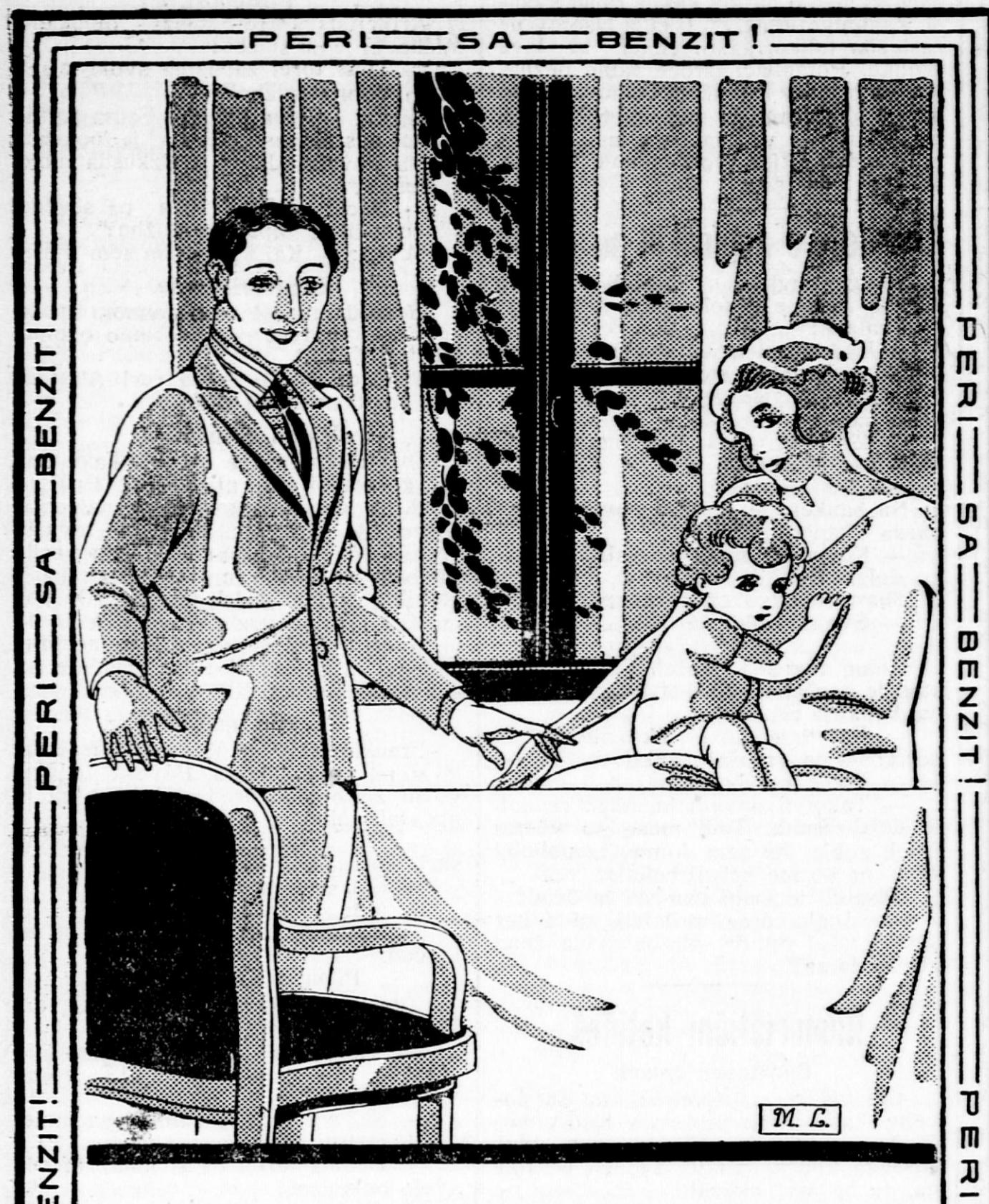
— Hvala, dragi prijatelji, za dober nasvet. Kai praviš, ali bo twoja žena zdaj doma? *

Humoristični kotiček

Enostaven dohod.

Letovičar: — Samo to mi še po vejet, kako lahko pride v hišo ponoc, če se slučajno zakasnim v gostilni. Hišnega ključa nimate, zvonca pa tudi ne, da bi vas poklical.

Gospodar: — To je pa zelo lahko in enostavno. Najprej se previdno splaze mimo psa, ki je priklenjen kraj hiše; držati se morale močno na levjega pesa,

V DOMU

kjer vlada čistoča, je mir in zdravje Oboje dosežete s uporabo **BENZIT-NADMILA** ki ne čisti samo obleke, perilo in druge predmete, temveč jih istočasno tudi desinficira vsled svojih antiseptičnih svojstev.

Nobeno drugo milo nima tako učinkovite čistilne moći kot **BENZIT-NADMILO**, ki opere brez truda navadne in najfinješje tkanine, volno in svilo.

BENZIT-NADMILO čisti belo in barvasto perilo, flanel, volno, svilo, čipke, zavesa, preproge itd

Dobiva se v vseh drogerijah in trgovinah kolonialnega blaga po ceni od Din. 5.- za komad.

PERI SA BENZIT!

UNDERWOOD pisalni stroj ima sestavljeni sloves Nad 2 000-000 strojev v prometu Nedosegljiv v trpežnosti in vseid tega najcenejši

Lud. Baraga LJUBLJANA Telet. 2980 Šelenburgova ulica 6 |

Lovske puške

Robert puške, browninge, pištole za strašenje psov, samokrese, topice, zaloga lovskih in ribiških potreščin ter umetnini ogenj.

F. K. Kaiser,
puškar, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

Tvorniške prostorez 90 m² površine ter**skladišče**

z 20 m² površine s stalno vodno močjo od 20 HP oddam v najem s 1. septembrom t. l. Makso Zaloker, Krakovski nasip štev. 26.

Čudovito nizke cene

Izbira velika. — DVOKOLESA nova od Din 1000. — naprej. SIVALNI STROJI od Din 1400. — naprej. OTROSKI VOZIČKI od Din 240. — MOTORJI prav po ceni. — Pred nakupom si oglejte zalogo. — Prodaja na obroke. — Ceniki franko — pri «TRIBUNA», F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 126L

A. Ščurk delicatesna, specijalska trgovina in za utrkovalnica
LJUBLJANA Dunajska c. 12.

Počijo se prisna domača in luja vina

Dobidan in popoldan sveži zakusek.

Note za trio

če mogoče Smetana itd., kupim po ceni. Pismene ponudbe na uprave »Sl. Nar.« pod »Tako« 1367.

Opremljeno sobo

išče gospodična v sredini mesta event. tudi s hrano. Pismene ponudbe pod »Tako« na upravo »Sl. Naroda«.

IVAN GENUSSI

oleskarstvo in ilčarstvo. Igriskalica 10. — Za delo se lamči 59/T.

Klavir ali pianino

dobro obranjeno, kupim. Pismene ponudbe pod »Klavir« na upravo »Sl. Naroda«.

KNJIGE, BROŠURE, ČASOPISE, VSAKOVRSTNE TISKOVINE ZA DRUSTVA, POSETNICE, OSMRTNICE I. T. D. IZDELUJE LIČNO HITRO IN CENO

NARODNA TISKARNA, LJUBLJANA

Pianino

skoro nov, in LUXUS AUTO — »Citroen«, prodam. — Kdo, pove uprava »Sl. Naroda«. 1373

Intel. gospodična

želi v svrbo razvedrila korespondirati z resnim gospodom Cenjene dopise na upravo »Slov. Naroda« pod »Sreča« 1372.

Stavbne parcele

v predmestju Ljubljane, od 400 — 500 metrov velike, ugodno prodam. Naslov v upravi »Sl. Naroda«.

Prodajalka

mešane stroke, boljša moč, želi službo za takoj. Gre tudi na deželo. — Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Boljše moč« 1372.

Sobarica

dobro izurjena, išče mesta pri boljši rodbini. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Sobarica« 1382.

Brek voz

za 10 oseb, v najboljšem stanju, po nizki ceni prda: Fran Wisjan, sedlar v Ljubljani, Kolodvorska ulica 25. 1385

Svetujemo Vam nabavo samo edino najbolje in trpežno

kol**„Gritzner“**

nizke cene, tudi na mesečna odpala pri

Josip Petelinč-u
Ljubljana. Telefon štev. 2913.

2 leti kredita

VSEH VRST

mizarski in kolarski stroji

posamezni in univerzalni z vgrajenimi motorji ali brez njih

Polnojaremnniki

Welker Werke I. Wachstein, Wien X/II, LAXENBURGERSTRASSE 12

Za dom!

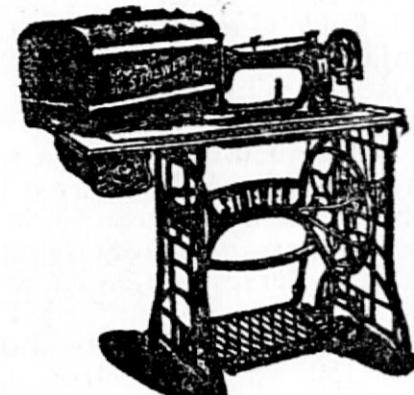
za šivilje, krojače, devlarje itd.

STOEWER
šivalni stroj

Le ta Vam poleg šivanja entla (obšiva), veze (štika), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega premikanja plošč in drugo je stroj v minutu pripravljen ali za vezanje in ravno tako hitro zoper za navadno šivanje — Poleg vseh prednosti, ki jih zavzema šivalni stroj STOEWER, je tudi najcenejši.

Ne zamudite ugodne prilike in oglejte si to izrednost pri

Lud. Baraga,
Ljubljana, Šelenburgova 6, I.

Brezplačen pouk v vezenu, rabljačkih aparatorov itd. — Ugodni plačilni dogaji. — 15letno jamstvo.

Urejujte si prebavo, da vam minejo bolezni!

Bolezni želodca in čreves, telesno zaprtje, glavobol, pritisik krvi v glavo, nervoznost, pomankanje spanja, zlate žila in slab tek nastanejo zaradi slabe prebave.

Urejuje se prebavo s preizkušenim eliksirjem »Fl. GOL«, eliksir urejuje prebavo in vam врачи zdravje.

»Fl. GOL« se dobiva po vseh lekarnah, izdeluje ga pa in razposila s poštним povzetjem z navodilom vred LEKARNA DR. SEMELIC. DUBOVNIK 2

Izvirni zaboljek s 3 steklenicami, omotom in poštino Din 105 —, z 8 stekl. 245 Din, 1 stekl. pa 40 Din.

Številni zahvalnice o uspešnem delovanju »Figol« dosegajoči dobro.

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob priliki prerane smrti našega srčnoljubljenega soprega, predobrega očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Andreja Kneisel

in špeditorja drž. žel. v pokoju

kakorkoli izrazili svoje sočutje, pokojnika pa počastili z mnogobrojnim spremstvom na njegovi zadnji poti in mu poklonili cvetja, se tem potom najtopleje zahvaljujemo.

Posebna zahvala pa bodi izrečena gg. zdravnikom in č. sestram usmiljenkom na kliniki in Zagrebu za požrtvovalen trud, p. t. rodbini S. Volkovi za tolažljivo pozornost in naklonjenost v najtežjih urah, ravnatelju mestnega pogrebnega zavoda g. Šaplija za veliki trud za prevoz predragega pokojnika iz Zagreba v Ljubljano, g. županu dr. Pucu in občinskemu svetnikom, društvu Sokola I, političnemu in gospodarskemu društvu za Šentpeterski in kolodvorski okraj, zastopnikom CMD. žel. godbenemu in pevskemu društvu »Sloga« za ganljive žalostinke, g. načelniku Vargazonu za tolažilne besede pri odprtju grobu, kakor p. n. uradništvu in nameščencem drž. železnice ter vsem drugim prijateljem in znancem za mnogočajno, nad vse častno spremstvo.

Ljubljana, dne 27. julija 1928.

Žaluoči ostali.

ZADRŽNA HRANILNICA

reg. pos. in gosp. zadružna z o. z. v LJUBLJANI, Sv. Petra cesta 19

Podeljuje vsakovrste kredite, ekskomtira menice, inkasira fakture ter izvršuje razen deviznih in valutnih vse v bančno stroko spada oče nosile

Sprejema hranične vloge na knjižice ali v tekočem računu ter ih obrestuje po dogovoru najugodnejše.

Avt pooblaščeni prodajalec sreček Državne razredne loterije vodi poseben oddelek za njih prodajo, poleg tega prodaja tudi srečke Ratne Stete na sročke pod zelo ugodnimi pogoji.